

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УКРАЇНІ

Методичні вказівки до виконання самостійної роботи
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
освітньо-професійної програми «Соціальне забезпечення»
галузь знань 23 «Соціальна робота»
спеціальність 232 «Соціальне забезпечення»
денної та заочної форм навчання

Луцьк 2026

УДК 349.3(07)

П68

Електронна копія друкованого видання передана для внесення в репозитарій ЛНТУ

Директор бібліотеки _____ Н. ПОЛІЩУК

Рекомендовано до видання вченою радою факультету бізнесу та права ЛНТУ, протокол №__ від «___» _____ 2026 року.

Голова вченої ради факультету бізнесу та права
_____ Л.Л. КОВАЛЬСЬКА

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри права ЛНТУ, протокол № _____ від «___» _____ 2026 року.

Завідувач кафедри права _____ В.В. АНІЩУК

Укладач: _____ О.А. ГАНИЧ, кандидат юридичних наук, доцент кафедри права ЛНТУ.

Рецензент: _____ В.В. АНІЩУК, кандидат юридичних наук, завідувач кафедри права ЛНТУ.

Відповідальна за випуск: О.А. ГАНИЧ, кандидат юридичних наук, доцент кафедри права ЛНТУ.

П68 **Право соціального забезпечення в Україні** [Текст]: методичні вказівки до виконання самостійної роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня освітньо-професійної програми «Соціальне забезпечення» галузі знань 23 «Соціальна робота» спеціальності 232 «Соціальне забезпечення» денної та заочн. форм навчання / уклад. О.А. ГАНИЧ. Луцьк : Луцький НТУ, 2026. 57 с.

Видання містить методичні вказівки до виконання самостійної роботи відповідно до програми курсу «Право соціального забезпечення в Україні», а також завдання для самостійного опрацювання, вимоги і рекомендації до виконання тестових завдань, вимоги до індивідуального завдання студентів, перелік питань до заліку та екзамену, нормативно-правові акти та спеціальну літературу.

© ГАНИЧ О.А., 2026

ЗМІСТ

МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УКРАЇНІ».....	4
ЗМІСТ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА (IV семестр).....	7
ВИМОГИ ДО КОМПЛЕКСНОГО ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗАВДАННЯ.....	13
ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ І ПІДГОТОВКИ ДО ЗАЛІКУ.....	18
ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ.....	27
ЗМІСТ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА (V семестр).....	31
ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ І ПІДГОТОВКИ ДО ЕКЗАМЕНУ.....	38
ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ.....	47
СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ.....	51
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	54

МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УКРАЇНІ»

Мета вивчення дисципліни «Право соціального забезпечення в Україні» – набуття студентами теоретичних знань правового регулювання відносин у сфері соціального забезпечення населення та практичних навичок їх застосування при вирішенні завдань у сфері правничої діяльності щодо представництва та захисту прав, свобод та інтересів суб'єктів правовідносин у сфері соціального забезпечення в Україні.

Основні завдання даного курсу полягають у формуванні у студентів системного розуміння норм та інститутів права соціального забезпечення в Україні, а також набутті практичних умінь застосування їх у професійній діяльності. Опанування механізму реалізації та захисту права на соціальне забезпечення отримувачами соціальних послуг.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні **знати**: основні тенденції розвитку сучасного права соціального забезпечення в Україні та загальнотеоретичні основи галузі; систему та види соціального забезпечення; правовий механізм реалізації соціальних прав; Гарантії захисту права на соціальне забезпечення.

Вміти: аналізувати нормативні акти що регулюють основні правовідносини в сфері права соціального забезпечення; визначати права та обов'язки учасників правовідносин; застосовувати набуті знання на практиці; розв'язувати практичні завдання.

Комунікація: студенти повинні доносити до фахівців у сфері права і іншої аудиторії інформацію щодо законодавчого забезпечення соціально-правових відносин; розв'язувати самостійно або в групі проблеми, що існують у правозастосовній діяльності, застосовувати власний досвід та аргументацію; збирати, інтерпретувати та застосовувати дані, отримані під час опанування дисципліни.

Відповідальність та автономія: студенти повинні бути спроможні формувати власні судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти; мати здатність продовжувати навчання зі значним ступенем автономії.

Основні завдання вивчення навчальної дисципліни «Право соціального забезпечення в Україні» полягають у засвоєнні здобувачами освіти механізмів захисту прав людини, а також захисту громадян від соціальних ризиків (старість, хвороба, безробіття, поранення тощо), вивченні законодавства про соціальне страхування, пенсійне забезпечення, допомоги та соціальні послуги, які надаються в Україні та передбачені міжнародним законодавством, яке імплементується в Україні. Самостійна робота здобувача освіти передбачає аналіз джерел права, прав і обов'язків суб'єктів, а також процедур реалізації права на соціальну допомогу і соціальне забезпечення.

Основною метою самостійної роботи студентів є більш глибоке, всебічне оволодіння матеріалом з тієї чи іншої теми, розвиток в них навичок роботи з нормативним матеріалом, а також вміння узагальнювати теоретичний матеріал, поєднувати його із практичним застосуванням знань при вирішенні ситуаційних задач на семінарських заняттях; готувати доповіді, реферати та інші матеріали, необхідні для належного засвоєння предмета навчальної дисципліни, а також для розвитку сталих умінь засвоєння, аналізу і використання інформації у сфері міжнародного публічного і приватного права.

Ця робота включає:

- 1) самостійне вивчення джерел, у тому числі нормативно-правових актів і практики їх застосування із фіксацією опрацьованого матеріалу у робочому зошиті;
- 2) підготовку до поточного і модульного контролю;
- 3) виконання комплексного практичного індивідуального завдання;
- 4) підготовку до заліку (у 4-му семестрі);
- 5) підготовку до екзамену (у 5-му семестрі).

Пропоновані методичні вказівки допоможуть раціональніше використовувати час при самостійному вивченні дисципліни.

Самостійна робота здобувача освіти є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь; є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, вирішення наукових та практичних завдань.

Самостійна робота є формою індивідуальної позааудиторної роботи здобувача освіти, метою якого є самостійне засвоєння частини програмного матеріалу, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань, розвиток навичок самостійної роботи.

Самостійну роботу здобувач освіти може виконувати у бібліотеці, лабораторіях, комп'ютерних класах тощо. Виконання здобувачем освіти самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій та/або допомоги викладача. Навчальний матеріал для самостійної роботи виноситься на поточний і підсумковий контроль разом з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час проведення аудиторних занять.

Основні види самостійної роботи здобувача освіти: опрацювання навчального матеріалу, пошук інформації в бібліотеках, мережі Інтернет, використання баз даних інформаційно-пошукових та довідникових систем; підготовка до аудиторних занять, опрацювання методичних рекомендацій; підготовка доповідей, рефератів; виконання індивідуальних завдань; самооцінювання знань і умінь; наукова робота (написання наукової публікації, тез доповідей, есе тощо) тощо.

Питання та завдання самостійної роботи формуються на початку викладання навчальної дисципліни залежно від мети наукових досліджень здобувача освіти та його індивідуального навчального плану.

В результаті вивчення дисципліни «Право соціального забезпечення в Україні» здобувач освіти має набути наступні **компетентності**:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної діяльності соціального забезпечення або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

- Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

- Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

- Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

- Здатність приймати обґрунтовані рішення.

- Здатність до міжособистісної взаємодії.

- Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

- Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення.

- Здатність консультувати з питань соціального забезпечення різним групам населення, що опинилися у складних життєвих обставинах.

- Здатність використовувати адміністративно-правові механізми призначення та контролю в системі соціального захисту населення.

- Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів у професійній діяльності.

Результати навчання:

- Застосовувати методи збору інформації: аналіз документів, опитування та спостереження;

- Вміння застосовувати статистичну, методичну та нормативну базу системи соціального захисту населення;

- Застосовувати засоби соціально-правової політики в сфері соціального захисту, базові знання з юриспруденції та законодавства України в галузі соціального забезпечення;

- Застосовувати нормативно-правову базу в захисті соціальних груп населення..

ЗМІСТ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА
(IV семестр)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин д.ф.н/з.ф.н
Змістовий модуль 1. Загальна характеристика права соціального забезпечення		
1	Тема 1 Загальні засади права соціального забезпечення	7/14
2	Тема 2. Джерела права соціального забезпечення	7/14
3	Тема 3. Правовідносини у сфері соціального забезпечення	7/14
4	Тема 4. Державні соціальні стандарти і державні соціальні гарантії у сфері соціального забезпечення	8/14
5	Тема 5. Суб'єкти права соціального забезпечення	8/14
6	Тема 6. Характеристика принципів права соціального забезпечення	7/14
Змістовий модуль 2. Основні питання організаційно-правових форм соціального забезпечення в Україні		
7	Тема 7. Організаційно-правові форми та види соціального забезпечення в Україні	7/14
8	Тема 8. Юридичні факти як підстави виникнення, зміни та припинення правовідносин у сфері соціального забезпечення	7/14
9	Тема 9. Соціальні ризики	7/14
10	Тема 10. Безробіття як соціальний ризик	8/14
11	Тема 11. Соціальне страхування як організаційно-правова форма соціального забезпечення в Україні	8/14
12	Тема 12. Юридична відповідальність у сфері соціального забезпечення	8/14
РАЗОМ:		90/168 (в т.ч. інд.роб (КППЗ) – 10 год.)

ПЕРЕЛІК ТЕМ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ
(IV семестр)

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

Загальна характеристика права соціального забезпечення

Тема 1: Загальні засади права соціального забезпечення

Мета: Засвоїти основні поняття права соціального забезпечення, ознайомитися з засадами правового регулювання соціального забезпечення.

Питання для обговорення:

1. Поняття та зміст права соціального забезпечення.
2. Предмет права соціального забезпечення.
3. Зміст конституційного права на соціальне забезпечення.

4. Зміст права на конкретний вид соціального забезпечення.
5. Метод права соціального забезпечення.
6. Класифікація методів права соціального забезпечення.
7. Принципи права соціального забезпечення.
8. Ознаки принципів права соціального забезпечення.
9. Класифікація принципів права соціального забезпечення.
10. Принципи загальнообов'язкового державного соціального страхування.
11. Функції права соціального забезпечення.
12. Класифікація функцій права соціального забезпечення (економічна, політична, демографічна, соціально-реабілітаційна тощо).
13. Зв'язок права соціального забезпечення з іншими галузями права.
14. Виникнення і розвиток права соціального забезпечення в Україні.

Література: згідно орієнтовного переліку рекомендованих джерел інформації

Тема 2: Джерела права соціального забезпечення

Мета: Сформувати у студентів цілісне розуміння системи джерел права соціального забезпечення, ознайомитись із основними нормативними актами, що регулюють відносини у соціальному забезпеченні.

Питання для обговорення:

1. Поняття та види джерел (форм) права.
2. Найпоширеніші джерела права світу.
3. Система законодавства, що регулює соціальне забезпечення, його структура.
4. Система законодавства, що регулює відносини соціального забезпечення.
5. Структура системи законодавства.
6. Нормативно-правові акти, їх класифікація.
7. Ознаки нормативно-правового акта.
8. Основні види структурної організації законодавства щодо соціального забезпечення.
9. Класифікація нормативно-правових актів права соціального забезпечення.
10. Конституція України, її місце в системі законодавства щодо соціального забезпечення.
11. Основні нормативно-правові акти, що регулюють правовідносини соціального забезпечення в Україні.
12. Міжнародні акти, що регулюють право соціального забезпечення. Акти Генеральної асамблеї ООН.
13. Конвенції та Рекомендації Міжнародної організації праці. Акти Європейських співтовариств.

Література: згідно орієнтовного переліку рекомендованих джерел інформації

Тема 3: Правовідносини у сфері соціального забезпечення

Мета: Вивчити та проаналізувати загальні поняття про правовідносини, що виникають у сфері соціального забезпечення, їх структуру, учасників і особливості правового регулювання.

Питання для обговорення:

1. Поняття, основні ознаки та види правовідносин у сфері соціального забезпечення.
2. Класифікація соціально-забезпечувальних правовідносин.
3. Поділ соціально-забезпечувальних відносин за структурою.
4. Ознаки соціально-забезпечувальних правовідносин.
5. Ознаки соціально-забезпечувальних правовідносин.
6. Підстави виникнення, зміни та припинення правовідносин у сфері права соціального забезпечення.
7. Юридичні факти в соціально-забезпечувальних правовідносинах: загальні поняття.
8. Загальна характеристика юридичних фактів. Класифікація юридичних фактів.

9. Зміст (суб'єкти, об'єкти та зміст) правовідносин у сфері соціального забезпечення.
10. Суб'єкти права соціального забезпечення.
11. Об'єкти соціально-забезпечувального правовідношення.
12. Юридичним змістом соціально-забезпечувального правовідношення.
13. Процедурні та процесуальні правовідносини у сфері соціального забезпечення.
17. Процесуальні відносини виникають у зв'язку із захистом громадянином свого права на певний вид соціального забезпечення.

Література: згідно орієнтовного переліку рекомендованих джерел інформації.

Тема 4: Державні соціальні стандарти і державні соціальні гарантії у сфері соціального забезпечення

Мета: Достігти сутність, зміст і значення державних соціальних стандартів та гарантій у системі соціального забезпечення.

Питання для обговорення:

1. Правові аспекти соціальної стандартизації в сфері соціального забезпечення.
2. Стандартизація соціальних прав.
3. Поняття державних соціальних стандартів і нормативів.
4. Основні риси державних соціальних стандартів. Принципи формування державних соціальних стандартів і нормативів.
5. Система і державних соціальних стандартів і соціальних нормативів.
6. Класифікація соціальних стандартів.
7. Сфери застосування державних соціальних стандартів і нормативів і гарантії їх забезпечення.
8. Державні соціальні нормативи у сфері житлово-комунального обслуговування.
9. Державні соціальні нормативи у сфері надання соціальних послуг.
10. Державні соціальні нормативи у сфері транспортного обслуговування та зв'язку.
- Державні соціальні нормативи у сфері охорони здоров'я.
11. Державні соціальні нормативи у сфері забезпечення навчальними закладами.
12. Державні соціальні нормативи у сфері обслуговування закладами культури.
- Державні соціальні нормативи у сфері обслуговування закладами фізичної культури та спорту.
13. Державні соціальні нормативи у сфері побутового обслуговування, торгівлі та громадського харчування.
14. Поняття «прожитковий мінімум». Сфера застосування прожиткового мінімуму. Визначення розміру прожиткового мінімуму за законодавством України.
15. Основні державні соціальні гарантії та порядок визначення їх розміру. Стандарти у сфері соціального забезпечення в міжнародних нормативно-правових актах

Література: згідно орієнтовного переліку рекомендованих джерел інформації.

Тема 5: Суб'єкти права соціального забезпечення

Мета: Визначити основних суб'єктів – надавачів і отримувачів соціальних послуг, згідно діючого законодавства. Проаналізувати правосуб'єктність учасників соціально-забезпечувальних відносин.

Питання для обговорення:

1. Поняття та види суб'єктів права соціального забезпечення.
2. Ознаки суб'єктів права соціального забезпечення.
3. Групи суб'єктів права соціального забезпечення.
4. Фізичні особи як учасники правовідносин у сфері соціального забезпечення.
5. Поняття «фізична особа» і «людина».
6. Правосуб'єктність фізичних осіб.
7. Склад правосуб'єктності фізичної особи.
8. Види дієздатності фізичної особи.

9. Підстави обмеження дієздатності фізичної особи.
 10. Надавачі соціальних послуг.
 11. Органи соціального захисту населення. Департаменти соціального захисту населення (соц. політики), їх повноваження.
 12. Суб'єкти, які сприяють реалізації права на соціальне забезпечення.
 13. Установи (заклади) соціальної підтримки
- Література:** згідно орієнтовного переліку рекомендованих джерел інформації

Тема 6: Характеристика принципів права соціального забезпечення

Мета: Проаналізувати основоположні ідеї, що покладені в основу законодавства, що регулює соціально-забезпечувальні відносини.

Питання для обговорення:

1. Поняття і класифікація принципів права соціального забезпечення.
2. Характерні ознаки принципів права соціального забезпечення.
3. Загально-правові принципи права соціального забезпечення.
4. Основні риси загально-правових принципів права соціального забезпечення.
5. Міжгалузеві принципи права соціального забезпечення.
6. Галузеві принципи права соціального забезпечення.
7. Змістовні принципи права соціального забезпечення.
8. Формальні принципи права соціального забезпечення.
9. Вплив міжнародного права на трансформацію системи принципів права соціального забезпечення.
10. Принцип поваги прав і основних свобод людини в міжнародному праві.
11. Міжнародне регулювання принципів права соціального забезпечення.
12. Соціальна політика Європейського Союзу. Європейська стратегія зайнятості.
13. Захист законних сподівань як принцип права соціального забезпечення.
14. Соціальна справедливість як загальноправовий принцип права соціального забезпечення.
15. Співвідношення принципів права соціального забезпечення з принципами суміжних галузей права.

Література: згідно орієнтовного переліку рекомендованих джерел інформації.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

Основні питання організаційно-правових форм соціального забезпечення в Україні

Тема 7: Організаційно-правові форми та види соціального забезпечення в Україні

Мета: Засвоєння базових понять щодо форм та видів надання соціальних послуг та допомоги.

Питання для обговорення:

1. Поняття організаційно-правової форми соціального забезпечення в Україні.
2. Форми соціального захисту.
3. Державний соціальний захист.
4. Приватний соціальний захист.
5. Основні форми соціального забезпечення в Україні.
6. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування.
7. Державна соціальна допомога.
8. Спеціальне соціальне забезпечення.
9. Додаткове соціальне забезпечення.
10. Недержавне соціальне забезпечення.
11. Благодійна діяльність як добровільна особиста та/або майнова допомога.
12. Види соціального забезпечення згідно чинного законодавства України.

13. Натуральна допомога. Зміст пільг. Субсидія, її види.
14. Соціальні послуги, їх класифікація. Матеріальна допомога.
15. Загальні відомості про соціальне обслуговування. Види соціальних послуг.
16. Фінансування соціального забезпечення в Україні.
17. Система недержавного пенсійного забезпечення.
18. Змішана модель фінансування соціальних послуг. Правове регулювання діяльності страхових фондів.

Література: згідно орієнтовного переліку рекомендованих джерел інформації.

Тема 8: Юридичні факти як підстави виникнення, зміни та припинення правовідносин у сфері соціального забезпечення

Мета: Ознайомитися із причинами (підставами) настання соціальних ризиків і надання соціальних послуг (соціального забезпечення).

Питання для обговорення:

1. Юридичні факти непрацездатності в праві соціального забезпечення.
2. Поняття і види працездатності.
3. Старість як підстави виникнення, зміни та припинення правовідносин у сфері соціального забезпечення. Інвалідність як підстави виникнення, зміни та припинення правовідносин у сфері соціального забезпечення.
4. Страховий і трудовий стаж та вислуга років як юридичні факти в праві соціального забезпечення. Мінімальний страховий внесок.
5. Розмір допомоги по тимчасовій непрацездатності.
6. Трудовий стаж. Вислуга років. Складні життєві обставини як юридичні факти в праві соціального забезпечення.
7. Чинники, що можуть зумовити складні життєві обставини.
8. Бездомність. Сирітство. Малозабезпеченість (бідність, нужденність).
9. Надання статусу дитини-сироти та дитини, позбавленої батьківського піклування.
10. Законодавство про запобігання та протидію домашньому насильству.
11. Статус жертви торгівлі людьми.

Література: згідно орієнтовного переліку рекомендованих джерел інформації

Тема 9: Соціальні ризики

Мета: Проаналізувати життєві обставини, настання яких об'єктивно зумовлює втрату або зменшення доходів особи, додаткові витрати чи інші негативні наслідки, що потребують соціального захисту з боку держави.

Питання для обговорення:

1. Поняття та загальна характеристика соціального ризику.
2. Ознаки соціального ризику.
3. Класифікація соціальних ризиків.
4. Непрацездатність як соціальний ризик, її види. Тимчасова непрацездатність. Постійна непрацездатність.
5. Поняття, ознаки та порядок встановлення стійкої непрацездатності.
6. Нещасний випадок на виробництві. Поняття та загальний порядок розслідування нещасного випадку на виробництві.
7. Порядок роботи і утворення комісії з розслідування нещасних випадків та/або гострих професійних захворювань (отруєнь), що не підлягають спеціальному розслідуванню.

Література: згідно орієнтовного переліку рекомендованих джерел інформації.

Тема 10: Безробіття як соціальний ризик

Мета: Усвідомити сутність та соціально-правову природу безробіття як одного з основних соціальних ризиків. Визначати методи послаблення і профлактики безробіття.

Питання для обговорення:

1. Поняття зайнятості і зайнятого населення. Поняття державного забезпечення зайнятості.
2. Державна служба зайнятості, її повноваження.
3. Регіональні центри зайнятості.
4. Державні гарантії у сфері зайнятості.
5. Заходи сприяння зайнятості. Стимулювання працевлаштування громадян.
6. Види зайнятості.
7. Форми зайнятості згідно чинного законодавства.
8. Поняття і мета працевлаштування громадян.
9. Безробіття в Україні та його види. Статус зареєстрованого безробітного.
10. Підходяща робота для безробітного. Підбір підходящої роботи.
11. Єдиний портал вакансій. Відповідальність у сфері зайнятості населення.
12. Допомога по частковому безробіттю.
13. Розмір допомоги по безробіттю застрахованим особам.
14. Професійне навчання зареєстрованих безробітних.
15. Суспільно-корисні роботи. Громадські та інші тимчасові роботи.

Література: згідно орієнтовного переліку рекомендованих джерел інформації.

Тема 11: Соціальне страхування як організаційно-правова форма соціального забезпечення в Україні

Мета: Розкрити сутність соціального страхування як ключової організаційно-правової форми соціального забезпечення. Вміння оцінювати ефективність діючої системи соціального страхування та визначати напрями її вдосконалення.

Питання для обговорення:

1. Поняття загальнообов'язкового державного соціального страхування.
2. Законодавство про соціальне страхування.
3. Система соціального страхування.
4. Принципи соціального страхування.
5. Суб'єкти та об'єкти загальнообов'язкового державного соціального страхування. Ознаки соціально-страхових відносин.
6. Єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (єдиний внесок). Мінімальний страховий внесок.
7. Об'єкт соціального страхування.
8. Страхові випадки. Страхові ризики.
9. Завдання та структура Пенсійного фонду України.
10. Види соціальних послуг і матеріального забезпечення в системі загальнообов'язкового державного соціального страхування.
11. Поняття та сутність пенсійного страхування.
12. Медичне страхування.
13. Страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.
14. Страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання.
15. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття.
16. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.
17. Види допомог та соціальних послуг.
18. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності.
19. Деперсоніфікація страхової суми.
20. Організація солідарної системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування.

Література: згідно орієнтовного переліку рекомендованих джерел інформації

Тема 12: Юридична відповідальність у сфері соціального забезпечення

Мета: Ознайомитися із сутністю та значенням юридичної відповідальності як засобу забезпечення законності у сфері соціального забезпечення.

Питання для обговорення:

1. Поняття юридичної відповідальності у праві соціального забезпечення.
2. Основні ознаки юридичної відповідальності.
3. Підстави настання юридичної відповідальності.
4. Принципи юридичної відповідальності.
5. Цивільно-правова відповідальність у сфері соціального забезпечення. Підстави звільнення від цивільно-правової відповідальності.
6. Адміністративно-правова відповідальність у сфері соціального забезпечення.
7. Дисциплінарна відповідальність у сфері соціального забезпечення.
8. Матеріальна відповідальність у сфері соціального забезпечення.
9. Кримінально-правова відповідальність у сфері соціального забезпечення.
10. Ознаки кримінальної відповідальності.

Література: згідно орієнтовного переліку рекомендованих джерел інформації.

ВИМОГИ ДО КОМПЛЕКСНОГО ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗАВДАННЯ

Комплексне практичне індивідуальне завдання з дисципліни «Право соціального забезпечення в Україні» виконується самостійно кожним студентом. Підготовка завдання здійснюється на основі опрацьованої літератури та зібраної інформації в мережі Інтернет, її аналізу та формулювання висновків. КПЗ оформляється у відповідності з встановленими вимогами. Виконання КПЗ є одним із обов'язкових складових модулів залікового кредиту з дисципліни «Право соціального забезпечення в Україні».

Завдання виконання комплексного практичного індивідуального завдання полягає у виявленні, аналізі та оцінці державного механізму та права країн світу (на вибір студента).

В індивідуальній роботі студенти повинні показати:

- правильне розуміння поставленого завдання;
- вміння працювати з літературними джерелами та використовувати законодавчі й інструктивні матеріали;
- висловлювати свої думки з актуальних питань і робити обґрунтовані висновки на основі проведеного аналізу;
- можливість використовувати теоретичні знання, отримані на лекціях, застосовувати сучасні методи дослідження з використанням таблиць, графіків, діаграм та інших графічних зображень.

Варіанти КПЗ з дисципліни:

1. Підготовка аналітичного огляду наукових публікацій, усної доповіді, доповіді-презентації з визначеної теми.
2. Участь у роботі студентського дискусійного клубу (підготовка та виклад матеріалів доповіді, доповіді-презентації, участь у дебатах, оформлення стінгазети).
3. Написання і захист реферату з визначеної теми.
4. Участь у роботі наукового гуртка (підготовка та захист матеріалів реферату на засіданні гуртка).
5. Підготовка матеріалів власних досліджень до участі в науковій конференції.
6. Підготовка публікації в наукових виданнях.

Перелік тем для КПЗ студент може обирати із запропонованих питань до заліку/іспиту. Слід зазначити, що студент не обмежується даними темами. Тема може корегуватись під керівництвом викладача.

Вимоги до оформлення КПЗ: Робота оформлюється залежності від виду обраного завдання. Есе, доповідь або публікація оформлюються за допомогою загальноприйнятих технічних засобів – а саме комп'ютера, на одному боці білого аркушу паперу формату А4 (297x210 мм.). Машинописний текст оформляється шрифтом Times New Roman №14, з інтервалом 1,5 (до 30 рядків на сторінці).

Кожна сторінка тексту (друкованого чи рукописного) обмежується полями: ліве – 30 мм, праве – 15 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм. Відстань між заголовком і текстом має бути 15-20 мм.

Обов'язковими елементами роботи має бути: актуальність обраного питання, зміст роботи (наукові дослідження, аналіз судової практики, правова регламентація регулювання), висновки, список використаних джерел.

Обґрунтування актуальності теми дослідження є основною вимогою до будь-якої студентської (дослідницької) роботи.

Список використаних джерел подається відповідно до загальних вимог та правил. У тексті виноска позначаються квадратними дужками із вказівкою в них порядкового номера джерела за списком та через кому – номери сторінки (сторінок), наприклад: [2, с. 291]. Інший спосіб оформлення переліку посилань (використаної літератури) не допускається. Рекомендується використання публікацій в періодичних фахових (юридичних) виданнях, юридичні монографії, автореферати дисертацій і дисертації вчених-юристів. Обов'язково зазначаються законодавчі та підзаконні акти.

Детальніше щодо оформлення переліку посилань за ДСТУ 8302:2015: <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/4518/pravylaoformlennyaspyksuvykorystanyhdzherel.pdf>

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ І ПІДГОТОВКИ ДО ЗАЛІКУ

1. Право соціального забезпечення, це:

А) це система норм, які регулюють суспільні відносини, що направлені на матеріальний захист людини і громадянина з метою матеріального покращення існування людини і громадянина та надання соціальних послуг;

Б) сукупність правових норм, що регулюють суспільні відносини, які виникають при наданні на відповідних умовах і певному порядку державними і недержавними органами фізичним особам, які перебувають у складних юридично значимих ситуаціях і не мають достатніх засобів до існування, безплатно чи на пільгових умовах різних видів матеріального забезпечення зі спеціально створених для цього фондів;

В) сукупність правових норм, що регулює специфічним методом суспільні відносини з приводу розподілу частини валового внутрішнього продукту шляхом надання населенню компетентними органами в порядку соціального страхування і соціального забезпечення грошових виплат, медичної та лікарської допомоги, соціальних послуг або пільг за нормами і в порядку, визначеному законодавством, а також відносини з реалізації, захисту та відновленню конституційного права громадян на соціальне забезпечення;

Г) всі перелічені відповіді відповідають сутності тлумачення «право соціального забезпечення»

2. Оберіть відповідь, яка буде найбільш повно відобразити сутність твердження: «Громадяни мають право на соціальний захист, якщо вони...»:

А) отримали інвалідність чи опинились в скрутних життєвих обставинах;

Б) повністю, частково або тимчасово втратили працездатність, мають статус безробітного з незалежних від них обставин, наприклад в старості або через інвалідність;

В) повністю, частково або тимчасово втратили працездатність, втратили годувальника, опинились в стані безробіття з незалежних від них обставин, а також у старості та в інших випадках, передбачених законом;

Г) отримали травму, інвалідність чи втратили засоби існування з незалежних від них обставин.

3. Право на соціальний захист закріплено в:

А) Статті 24 Конституції України;

Б) Статті 28 Конституції України;

В) Статті 43 Конституції України;

Г) Статті 46 Конституції України;

Д) Статті 47 Конституції України;

Е) всі перелічені відповіді є вірними.

4. Відповідно до Конституції України право на соціальний захист в Україні гарантується:

А) Конституцією України і діючим міжнародним законодавством;

Б) Президентом України;

В) державною;

Г) Верховною Радою України;

Д) загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням;

е) механізмом державного управління та державним примусом згідно діючого законодавства.

5. Оберіть відповідь, яка буде найбільш повно відображати сутність твердження: «Якщо пенсії чи інші види соціальних виплат та допомоги є основним джерелом існування, то...»:

А) вони мають забезпечувати рівень життя, не нижчий від мінімальної заробітної плати, встановленої законом;

Б) вони мають забезпечувати рівень життя, не нижчий від прожиткового мінімуму, встановленого законом;

В) вони мають бути не нищим від середньої заробітної плати у регіоні, де проживає отримувач допомоги, і забезпечувати достатній рівень життя.

6. Що означає публічність правовідносин в сфері соціального забезпечення:

А) закони мають бути оприлюдненими;

Б) права і обов'язки в сфері соціального забезпечення розповсюджуються на всіх громадян, що перебувають в Україні;

В) права і обов'язки в сфері соціального забезпечення розповсюджуються на всіх громадян, що перебувають як в Україні, так і поза її межами;

Г) права і обов'язки виникають між фізичною особою та суб'єктом владних повноважень;

Д) права і обов'язки розповсюджуються на фізичних осіб, незалежно від громадянства.

7. Знайдіть твердження, яке не повною мірою відповідає визначенню «Соціальне забезпечення, це...»:

А) система суспільно-економічних заходів, спрямованих на матеріальне забезпечення населення від соціальних ризиків (хвороба, інвалідність, старість, безробіття тощо);

Б) організаційно-правова діяльність держави щодо матеріального забезпечення, соціального обслуговування, надання медичної та фармацевтичної допомоги за рахунок спеціально створених фінансових джерел особам, які зазнали соціального ризику, внаслідок якого втратили здоров'я та/чи засоби до існування й не можуть матеріально забезпечити себе та своїх утриманців;

В) сукупність фінансових засобів, що надаються з державних та недержавних спеціальноутворених фондів фізичним особам на безповоротній основі за підсумками проведення конкурсу на реалізацію соціальних проектів з наступним звітом про їх використання.

8. Предметом права соціального забезпечення є:

А) додаткова матеріальна і нематеріальна підтримка (медичні послуги, психологічна допомога) пов'язана з втратою засобів до існування, яка призначається у випадках, визначених законами;

Б) соціальні послуги, які надаються за договором про надання соціальних послуг;

В) система загальнообов'язкового державного пенсійного страхування та система загальнообов'язкового державного соціального страхування;

Г) відносини, які виникають щодо надання певного виду та розміру соціального забезпечення, у випадках настання соціального ризику.

9. Що означає «аліментарний» характер правовідносин:

А) послуги в сфері соціального забезпечення надаються безоплатно;

Б) особа має дотримуватися норм щодо умов та порядку надання конкретного виду соціального забезпечення шляхом звернення до відповідного уповноваженого суб'єкта;

В) послуги в сфері соціального забезпечення надаються особам, що втратили годувальника;

Г) особа, якій надається соціальна послуга втратила працездатність за віком (настання старості) і має статус «одинокі», що не має піклувальників (дітей).

Д) правильні відповіді в пунктах «В» та «Г».

10. Знайдіть відносини, які не стосуються предмета права соціального забезпечення:

А) матеріальні розподільчі (майнові);

Б) відносини з соціального страхування;

В) відносини щодо виконання трудової функції на виробництві;

Г) процедурні відносини (встановлення юридичних фактів);

Д) процесуальні відносини.

11. Про яку функцію соціального забезпечення йдеться? «Через розподіл валового національного доходу здійснюється акумуляція коштів у спеціалізовані соціальні фонди з використанням їх у подальшому з метою надання особі матеріальної підтримки чи соціальних послуг у зв'язку з настанням несприятливих наслідків соціальних ризиків»:

А) виробничу;

Б) економічну;

Г) організаційно-державну;

Д) організаційно-правову.

12. Централізований спосіб впливу на суспільні відносини, в основі якого є субординація (підпорядкування) між учасниками відносин в сфері соціального забезпечення, це:

А) регулятивно-правовий метод;

Б) централізованно-оперативний метод;

- В) імперативний метод;
- Г) диспозитивний метод.

13. Сукупність прийомів та засобів правового впливу на правовідносини, що окреслюють предмет права соціального забезпечення на основі комплексного поєднання договірних та централізованих складових правового регулювання соціально-забезпечувальних правовідносин, це:

- А) методи права соціального забезпечення;
- Б) функції права соціального забезпечення;
- В) предмет права соціального забезпечення;
- Г) принципи права соціального забезпечення;
- Е) склад правовідносин в сфері соціального забезпечення.

14. Децентралізований спосіб впливу на суспільні відносини, за якого правове регулювання здійснюється на засадах автономії, координації юридичної рівності суб'єктів, не підпорядкованості їх між собою, це:

- А) регулятивно-правовий метод;
- Б) децентралізовано-оперативний метод;
- В) імперативний метод;
- Г) диспозитивний метод.

15. Основні напрями регулювання, правові характеристики соціальної ролі (призначення) галузі права соціального забезпечення у житті суспільства та головних напрямів впливу її норм на поведінку людей з метою реалізації мети і завдань держави у сфері соціального забезпечення населення, це:

- А) методи права соціального забезпечення;
- Б) функції права соціального забезпечення;
- В) предмет права соціального забезпечення;
- Г) об'єкт права соціального забезпечення.
- Д) принципи права соціального забезпечення.

16. Основні засади (ідеї), які є первинними юридичними нормами (нормами-принципами) та закріплені у нормативно-правових актах чи безпосередньо очевидні з їхнього змісту і відображають зміст та мету правового регулювання відносин, що становлять предмет права соціального забезпечення, це:

- А) методи права соціального забезпечення;
- Б) принципи права соціального забезпечення;
- В) предмет права соціального забезпечення;
- Г) джерела права соціального забезпечення;
- Д) функції права соціального забезпечення.

17. Часткова компенсація особі додаткових видатків при настанні визначених законом життєвих обставин, надання мінімальної грошової допомоги чи соціальних послуг малозабезпеченим громадянам, це прояв:

- А) демографічної функції права соціального забезпечення;
- Б) матеріально-стимулюючої функції права соціального забезпечення;
- В) економічної функції права соціального забезпечення;
- Г) субсидіарної функції права соціального забезпечення;

18. Зовнішні форми виразу правил поведінки учасників суспільних правовідносин, які засвідчують їх обов'язковість для певного кола осіб, це:

- А) методи права соціального забезпечення;

- Б) принципи права соціального забезпечення;
- В) предмет права соціального забезпечення;
- Г) джерела права соціального забезпечення;
- Д) функції права соціального забезпечення.

19. Джерела права соціального забезпечення поділяються на:

- А) постійні, тимчасові;
- Б) комплексні, галузеві.
- Г) загальнодержавні, місцеві; локальні;
- Д) всенародні, міжнародні, регіональні.

20. Зобов'язання з прийняття законів, які визначають правовий статус та повноваження уповноважених суб'єктів у сфері соціального забезпечення покладена на:

- А) Президента України;
- Б) Верховну Раду України;
- В) Кабінет Міністрів України;
- Г) Міністерство соціальної політики України;
- Д) Міністерство Фінансів України.

21. Зобов'язання з розроблення проекту закону про Державний бюджет України покладена на:

- А) Президента України;
- Б) Верховну Раду України;
- В) Кабінет Міністрів України;
- Г) Міністерство соціальної політики України;
- Д) Міністерство Фінансів України.

22. Залежно від ступеня поширеності загальних умов та обсягу соціальних виплат та послуг існують:

- А) відносини у сфері загального соціального, спеціального, додаткового захисту;
- Б) відносини щодо прямих (безпосередніх) соціальних виплат та послуг, спрямованих на окрему фізичну особу; відносини щодо непрямих соціально-захисних заходів, у зв'язку з реалізацією різного роду соціальних програм, спрямованих на відповідні соціально вразливі групи (категорії) населення;
- В) відносини у сфері державного і недержавного соціального захисту;

23. Встановлення окремих юридичних фактів (чи юридичних складів), які необхідні для набуття права на конкретний вид соціального забезпечення. Це:

- А) матеріальні правовідносини;
- Б) розподільчі правовідносини;
- В) організаційно-розпорядчі;
- Г) фінансові правовідносини;
- Д) процедурні правовідносини;
- Е) процесуальні правовідносини.

24. Правовідносини, які виникають у разі звернення особи зі скаргою до компетентного органу з метою поновити порушене право, це:

- А) матеріальні правовідносини;
- Б) розподільчі правовідносини;
- В) організаційно-розпорядчі;
- Г) фінансові правовідносини;
- Д) процедурні правовідносини;

Е) процесуальні правовідносини.

25. Елементами складу правовідносин в сфері права соціального забезпечення є:

- А) предмет, метод, функції;
- Б) суб'єкт, об'єкт, зміст правовідносин;
- В) предмет, об'єкт, мета правовідносин;
- Г) суб'єкт, об'єкт, суб'єктивна сторона, об'єктивна сторона.

26. Життєві обставини, з якими норми права соціального забезпечення пов'язують виникнення, припинення або зміну даних правовідносин, це:

- А) юридичні факти;
- Б) юридичні наслідки;
- В) фактичні обставини.

27. За характером юридичних наслідків розрізняють юридичні факти:

- А) правостворюючі, правоприпинячі, правозмінюючі.
- Б) події, дії, стани;
- В) факти, умови, ситуації.

28. Оберіть найбільш вдале визначення, що повністю розкриває зміст категорії «суб'єкти права соціального забезпечення»:

- А) особи/сім'ї, які належать до вразливих груп населення та/або перебувають у складних життєвих обставинах, яким надаються соціальні послуги;
- Б) громадяни України, а також іноземці та особи без громадянства, які на законних підставах проживають або перебувають на території України, і належать до вразливих груп населення та/або перебувають у складних життєвих обставинах;
- В) учасники правовідносин по соцзабезпеченню, які мають соціально-забезпечувальну правосуб'єктність на даний вид забезпечення;
- Г) юридичні особи/фізичні особи - підприємці, які надають соціальні послуги, що передбачають цілодобове перебування/проживання, нічне або денне перебування в приміщенні надавача соціальних послуг, зокрема з харчуванням, соціальні послуги, що надаються екстрено, та допоміжні соціальні послуги;
- Д) суб'єкти публічного управління, які зобов'язані призначити і надавати той чи інший вид соцзабезпечення, а також недержавні організації.

29. Діяльність компетентних державних органів щодо прийняття різного рівня нормативно-правових актів, у яких встановлюються кількісні та якісні показники щодо забезпечення соціальних прав людини й громадянина, це:

- А) надання соціальних послуг;
- Б) стандартизація соціальних прав;
- В) законодавча діяльність.

30. Вперше стандарти соціального забезпечення були визначені:

- А) Загальною декларацією прав людини, прийнятою і проголошеною Генеральною Асамблеєю ООН у 1948 р.
- Б) Заключним актом Ради з безпеки і співробітництва в Європі у 1975 р.;
- В) Французькою декларацією прав людини і громадянина у 1789 р.;
- Г) Біллем про права 1689 р.
- Д) Конституцією України 1996р.

31. Встановлені законами, іншими нормативно-правовими актами соціальні норми і нормативи або їх комплекс, на базі яких визначаються рівні основних державних соціальних гарантій, це:

- А) мінімальні неоподатковані мінімуми доходів громадян;
- Б) державні соціальні стандарти;
- В) державні соціальні гарантії;
- Г) мінімальні розміри заробітних плат, пенсій та соціальних виплат;
- Д) прожиткові мінімуми.

32. Визначена кількість наявних в особистому споживанні предметів довгострокового користування, а також забезпечення певної території мережею закладів охорони здоров'я, освіти, підприємств, установ, організацій соціально-культурного, побутового, транспортного обслуговування та житлово-комунальних послуг, це:

- А) нормативи доходу;
- Б) нормативи споживання;
- В) нормативи забезпечення.

33. Нормативи санаторно-курортного забезпечення встановлюються у сфері:

- А) житлово-комунального обслуговування;
- Б) охорони здоров'я;
- В) обслуговування культури;
- Г) побутового обслуговування;
- Д) туризму;
- Е) всі перелічені відповіді є вірними.

34. Прожитковий мінімум застосовується для:

- А) визначення права на призначення соціальної допомоги;
- Б) визначення державних соціальних гарантій і стандартів обслуговування та забезпечення в галузях охорони здоров'я, освіти, соціального обслуговування;
- В) встановлення величини неоподаткованого мінімуму доходів громадян;
- Г) всі перелічені відповіді є вірними.

35. Передбачена нормами права здатність індивіда у сфері соціального забезпечення самостійно, своїми усвідомленими діями здійснювати (використовувати і виконувати) суб'єктивні юридичні права, обов'язки і нести відповідальність, це:

- А) деліктоздатність;
- Б) правоздатність;
- В) дієздатність.

36. Ведення Єдиного державного автоматизованого реєстру осіб, які мають право на пільги (ЄДАРП) покладається на:

- А) структурні підрозділи соціального захисту населення місцевих державних адміністрацій;
- Б) Міністерство соціальної політики України;
- В) Кабінет Міністрів України;
- Г) Центри надання адміністративних послуг при органах місцевого самоврядування.

37. Підставою обмеження фізичної особи в дієздатності є:

- А) втрата годувальника, позбавлення батьківських прав щодо неповнолітньої дитини;
- Б) визнання судом факту хронічного, стійкого психічного розладу, при якому людина не здатна усвідомлювати значення своїх дій та керувати ними;

- В) зловживання спиртними напоями, наркотичними засобами, якщо людина ставить себе чи свою сім'ю, у скрутне матеріальне становище;
- Г) досягнення пенсійного віку, набуття статусу особи з інвалідністю, втрати працездатності з інших причин, встановлених законом.

38. Принцип поваги до прав і свобод людини, принцип соціальної справедливості та принцип гуманізму, це:

- А) всесвітні принципи права соціального забезпечення;
- Б) галузеві принципи права соціального забезпечення;
- Г) загально-правові принципи права соціального забезпечення;
- Д) міжгалузеві принципи права соціального забезпечення;
- Е) внутрішньо-галузеві принципи права соціального забезпечення.

39. Галузеві принципи права соціального захисту поділяються на:

- А) змістовні, формальні;
- Б) основні, додаткові;
- В) імперативні, диспозитивні;
- Г) стандартні, диференційовані.

40. Головна мета Європейської стратегії зайнятості (European employment strategy, EES):

- А) забезпечити можливостями незахищених громадян ЄС можливостями та ресурсами, потрібними для участі в економічному, соціальному та культурному житті повною мірою, досягнення рівня життя та добробуту, що відповідають нормальним стандартам у суспільстві, в якому вони живуть.
- Б) сприяти співпраці між країнами Євросоюзу, координації національних політик, участі місцевих органів влади, профспілок й організацій роботодавців;
- В) створення якісніших робочих місць по всій території Євросоюзу.
- Г) створення якісніших соціальних послуг та пенсійного забезпечення по всій території Євросоюзу.

41. Види форм соціального забезпечення розмежовуються з урахуванням:

- А) способу акумуляції коштів і фінансових джерел, за рахунок яких здійснюється соціальне забезпечення;
- Б) кола суб'єктів, які забезпечуються за рахунок коштів відповідного фінансового джерела;
- В) видів забезпечення конкретного кола суб'єктів за рахунок цього джерела;
- Г) системи органів, які здійснюють соціальне забезпечення;
- Д) всі перелічені відповіді є правильними.

42. Які серед перелічених видів допомоги не є формою соціального забезпечення в Україні:

- А) загальнообов'язкове державне соціальне страхування;
- Б) державна соціальна допомога;
- В) гуманітарна допомога;
- Г) спеціальне соціальне забезпечення;
- Д) додаткове соціальне забезпечення.

43. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування – це:

- А) система компетентностей державних органів влади та місцевого самоврядування з розподілу місцевого та /або державного бюджету з метою забезпечення здійснення

функцій держави, завдань соціально-економічного характеру, управління, діяльності державних органів;

Б) система прав, обов'язків і гарантій, яка передбачає страхові виплати та надання соціальних послуг застрахованим особам за рахунок коштів загальнообов'язкового державного соціального страхування;

В) це діяльність держави з формування, розподілу і використання централізованих і децентралізованих грошових фондів.

44. Державна соціальна допомога – це:

А) система заходів щодо надання за рахунок державного та комунальних (місцевих) бюджетів та інших програм матеріальної допомоги, здійснення соціального обслуговування та утримання, встановлення пільг;

Б) спеціальні (відмінні від загальних) умови здійснення соціального забезпечення стосовно певного, визначеного законами, кола осіб;

В) організаційно-правова фора соціального забезпечення в Україні, яка впроваджується через недержавні пенсійні фонди, банківські установи, недержавні соціальні заклади.

45. Недержавне соціальне забезпечення – це:

А) система заходів щодо надання за рахунок державного та комунальних (місцевих) бюджетів та інших програм матеріальної допомоги, здійснення соціального обслуговування та утримання, встановлення пільг;

Б) спеціальні (відмінні від загальних) умови здійснення соціального забезпечення стосовно певного, визначеного законами, кола осіб;

В) організаційно-правова фора соціального забезпечення в Україні, яка впроваджується через недержавні пенсійні фонди, банківські установи, недержавні соціальні заклади.

46. Благодійна діяльність – це

А) добровільна особиста та/або загальнообов'язкова виплата грошової суми чи надання матеріальних благ, що не передбачає одержання благодійником прибутку, з частковою або повною компенсацією цієї допомоги від бенефіціара в майбутньому;

Б) добровільна особиста та/або майнова допомога, що не передбачає одержання благодійником прибутку, а також сплати будь-якої винагороди або компенсації благодійнику від імені або за дорученням бенефіціара;

В) майнова або фінансова допомога, що передбачає одержання благодійником прибутку, з частковою або повною компенсацією цієї допомоги від бенефіціара в майбутньому.

47. Пенсії – це:

А) регулярні грошові виплати, які отримують громадяни від держави та спеціальних фондів після досягнення встановленого віку, у разі інвалідності, втрати годувальника, за вислугу років;

Б) грошові виплати громадянам у випадках, передбачених законом, що надаються з фондів соціального страхування та за рахунок державного бюджету;

В) регулярні або разові грошові виплати, які отримують громадяни та іноземці, що мають страховий стаж, які вони отримують із державного бюджету України та спеціальних фондів після досягнення встановленого віку.

48. Пільга в праві соціального забезпечення – це:

А) переваги, що надаються окремим платникам податків, включаючи можливість не сплачувати податок або сплачувати його в меншому розмірі;

Б) дозвіл на повне або часткове звільнення певних категорій осіб від виконання певних обов'язків, які встановлені для інших суб'єктів або надання особі додаткових прав у визначеній сфері, порівнюючи з правами інших осіб у такій сфері;

В) вид фінансової допомоги, яку надає держава місцевим бюджетам на конкретні цілі, наприклад, на оплату праці соціальним працівникам, медичні послуги.

49. Задоволення матеріальних інтересів і потреб осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, що реалізуються у формі надання натуральної чи грошової допомоги, а також допомоги у вигляді одноразових компенсацій – це:

А) соціально-побутові послуги;

Б) послуги із соціального обслуговування;

В) соціально-економічні послуги;

Г) матеріально-грошові послуги.

50. Згідно з діючим законодавством, працездатні особи – це:

А) особи віком від 14-ті років, які працюють за трудовим договором з дозволу одного з батьків та проживають на території України і за станом здоров'я здатні до активної трудової діяльності;

Б) особи віком від 16 років, які проживають на території України і за станом здоров'я здатні до активної трудової діяльності;

В) особи віком від 18 років, які проживають на території України і за станом здоров'я здатні до активної трудової діяльності, працюють за трудовим договором чи є самозайнятими особами.

51. Непрацездатність – це:

А) втрата загальної або професійної здатності людини до праці внаслідок захворювання;

Б) втрата загальної або професійної здатності людини до праці внаслідок нещасного випадку або природного фізичного дефекту;

В) всі перелічені в цьому тесті відповіді є правильними;

Г) жодної правильної відповіді в цьому тесті немає.

52. Особою з інвалідністю є:

А) особа зі стійким розладом функцій організму, що при взаємодії із зовнішнім середовищем може призводити до обмеження її життєдіяльності, внаслідок чого держава зобов'язана створити умови для реалізації нею прав нарівні з іншими громадянами та забезпечити її соціальний захист;

Б) особа зі розладом функцій організму (постійним або тимчасовим), що позбавляє людину можливості виконувати певний вид трудової діяльності на необхідному рівні ефективності впродовж певного часу;

В) особа із помірно вираженою або значно вираженою втратою здатності до самообслуговування, пересування, орієнтації, контролю своєї поведінки, спілкування, навчання, виконання трудової діяльності нарівні з іншими громадянами внаслідок захворювання, травми (її наслідків) або вроджених вад.

53. Період (строк), протягом якого особа підлягає загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню та сплачуються внески (нею, роботодавцем) на страхування, якщо інше не передбачено законодавством, це:

А) пенсійний стаж;

Б) трудовий стаж;

В) страховий стаж.

54. Розмір допомоги по тимчасовій непрацездатності залежить від:

- А) стажу трудової діяльності;
- Б) стажу трудової діяльності і періоду навчання на денній формі навчання у закладі професійно-технічної та/або вищої освіти;
- В) страхового стажу застрахованої особи.

55. Період трудової або іншої суспільно корисної діяльності працівника, що включає час роботи і час відпочинку та відповідно оплачується у визначеній формі, юридичне значення якого полягає в існуванні прямої залежності між тривалістю трудового стажу та розміром соціальних виплат, це:

- А) пенсійний стаж;
- Б) трудовий стаж;
- В) страховий стаж;
- Г) вислуга років.

56. Сумарна тривалість трудової та іншої суспільно корисної діяльності, незалежно від перерв – це:

- А) загальний трудовий стаж;
- Б) страховий стаж;
- В) спеціальний трудовий стаж;
- Г) вислуга років.

57. Вид спеціального стажу окремих категорій працівників, який передбачає пільгове пенсійне забезпечення у зв'язку з утратою професійної працездатності й виходом на пенсію до настання віку, який дає право на пенсію за віком – це:

- А) пенсійний стаж;
- Б) трудовий стаж;
- В) страховий стаж;
- Г) вислуга років.

58. Безробітний – це:

- А) особа віком від 16-ти до 60-ти років, яка проживає на території України і за станом здоров'я здатна до активної трудової діяльності, але тимчасово на має будь-яких доходів;
- Б) особа віком від 15-ти до 70-ти років, яка через відсутність роботи не має заробітку або інших передбачених законодавством доходів як джерела існування, готова та здатна приступити до роботи;
- В) особа віком від 16-ти до 60-ти років, яка через відсутність роботи не має заробітку, але готова та здатна приступити до роботи.

59. Статус дитини-сироти набуває:

- А) дитина, в якій померли чи загинули батьки або батьків щодо цієї дитини позбавили батьківських прав;
- Б) дитина, в якій померли чи загинули батьки;
- В) дитина, в якій помер чи загинув один з батьків;
- Г) дитина, в якій помер чи загинув один з батьків або батьків (одного з них) визнано безвісно відсутніми або недієздатними.

60. Ухилення батьків від виконання обов'язків по вихованню дитини визнаються обставини, за якими батьки:

- А) не спілкуються з дитиною;
- Б) не надають дитині доступу до розвиваючих ігор та інтернет-ігор;

- В) не сприяють засвоєнню нею загально визнаних норм моралі;
- Г) не виявляють інтересу до кола спілкування дитини.

61. Мало забезпечена сім'я – це:

- А) сім'я, яка з незалежних від неї причин має середньомісячний сукупний дохід нижчий, ніж сума, яка у 20-ть разів перевищує неоподаткований мінімум доходів громадян для кожного громадянина - члена сім'ї;
- Б) сім'я, яка з поважних або незалежних від неї причин має середньомісячний сукупний дохід нижчий, ніж прожитковий мінімум для сім'ї;
- В) сім'я, яка з незалежних від неї причин має середньомісячний сукупний дохід нижчий, ніж прожитковий мінімум для кожного громадянина – члена сім'ї.

62. Знайдіть найбільш підходяще визначення наступному висловлюванню: «Соціальне значуща обставина об'єктивного характеру, з настанням якої громадяни (члени їхніх сімей) не здатні самостійно себе утримувати, а тому потребують додаткового матеріального захисту з боку держави, – це...»:

- А) безробіття;
- Б) інвалідність або каліцтво;
- В) соціальний ризик;
- Г) соціальний випадок.

63. Обмежена в часі подія або раптовий вплив на працівника небезпечного виробничого фактора чи середовища, що сталися в процесі виконання ним трудових обов'язків, внаслідок яких заподіяно шкоду здоров'ю або настала смерть, це:

- А) інвалідність;
- Б) нещасний випадок;
- В) професійне захворювання, яке спричинило тяжкі наслідки.

64. Строк давності для розслідування нещасних випадків та/або гострих професійних захворювань (отруень) на виробництві становить:

- А) три роки з дня їх настання;
- Б) три роки з дня їх виявлення;
- В) один рік з дня їх настання, але не пізніше трьох років з дня їх виявлення.

65. За загальними правилами, при настанні тимчасової непрацездатності:

- А) весь період лікарняного оплачує роботодавець;
- Б) перші п'ять днів лікарняного оплачує роботодавець, надалі виплати надходять від Пенсійного фонду України;
- В) весь період лікарняного оплачує Пенсійний фонд України;
- Г) перші п'ять днів лікарняного оплачується з Фонду соціального забезпечення, надалі виплати надходять від Пенсійного фонду України.

66. Допомога по вагітності та пологах:

- А) виплачується роботодавцем повністю;
- Б) перші п'ять днів лікарняного оплачує роботодавець, надалі виплати надходять від Пенсійного фонду України;
- В) весь період лікарняного оплачується з Пенсійного фонду України;
- Г) перші п'ять днів лікарняного оплачується з Фонду соціального забезпечення, надалі виплати надходять від Пенсійного фонду України.

67. Страхувальник – це:

- А) Фонд соціального страхування;

- Б) Пенсійний фонд України;
- В) фізична особа, на користь якої здійснюється загальнообов'язкове державне соціальне страхування;
- Г) роботодавець та/або застрахована особа.

68. Страховик – це:

- А) Фонд соціального страхування;
- Б) Пенсійний фонд України;
- В) фізична особа, на користь якої здійснюється загальнообов'язкове державне соціальне страхування;
- Г) роботодавець та/або застрахована особа.

69. Нестеров, завідувач терапевтичного відділення комунального закладу охорони здоров'я у м. Київ вимагав грошові кошти від пацієнтів похилого віку із хронічними захворюваннями, які звертались до нього для призначення лікування. За неправомірну винагороду Нестеров виписував рецепти за програмою «Доступні ліки», щоб пенсіонери мали змогу отримати необхідні ліки безкоштовно. Було встановлено, що у період з травня 2024 року до січня 2026 року Нестеров отримав 95 тис. грн. До якого виду відповідальності слід притягнути Нестерова:

- А) адміністративно-правової;
- Б) кримінальної;
- В) дисциплінарної.

70. Нестеров, завідувач терапевтичного відділення комунального закладу охорони здоров'я у м. Київ вимагав грошові кошти від пацієнтів похилого віку із хронічними захворюваннями, які звертались до нього для призначення лікування. За неправомірну винагороду Нестеров виписував рецепти за програмою «Доступні ліки», щоб пенсіонери мали змогу отримати необхідні ліки безкоштовно. Було встановлено, що у період з травня 2024 року до січня 2026 року Нестеров отримав 95 тис. грн. З урахуванням складу правопорушення, Нестеров є:

- А) об'єктом правопорушення;
- Б) об'єктивною стороною правопорушення;
- В) суб'єктом правопорушення;
- Г) суб'єктивною стороною правопорушення.

71. Який нормативно-правовий акт є базовим у сфері загальнообов'язкового державного пенсійного страхування в Україні?

- А) Закон України «Про державну соціальну допомогу»;
- Б) Закон України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування»;
- В) Кодекс законів про працю України;
- Г) Бюджетний кодекс України.

72. Органом, що здійснює управління солідарною системою пенсійного страхування, є:

- А) Міністерство фінансів України;
- Б) Пенсійний фонд України;
- В) Національний банк України;
- Г) Фонд соціального страхування України.

73. Мінімальний страховий стаж для призначення пенсії за віком у 2026 році становить:

- А) 30 років;
- Б) 15 років;
- В) 25 років.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ:

1. Поняття та зміст права соціального забезпечення.
2. Предмет права соціального забезпечення.
3. Зміст конституційного права на соціальне забезпечення.
4. Зміст права на конкретний вид соціального забезпечення.
5. Метод права соціального забезпечення.
6. Класифікація методів права соціального забезпечення.
7. Принципи права соціального забезпечення.
8. Ознаки принципів права соціального забезпечення.
9. Класифікація принципів права соціального забезпечення.
10. Принципи загальнообов'язкового державного соціального страхування.
11. Функції права соціального забезпечення.
12. Класифікація функцій права соціального забезпечення (економічна, політична, демографічна, соціально-реабілітаційна тощо).
13. Зв'язок права соціального забезпечення з іншими галузями права.
14. Виникнення і розвиток права соціального забезпечення в Україні.
16. Поняття та види джерел (форм) права.
17. Найпоширеніші джерела права світу.
18. Система законодавства, що регулює соціальне забезпечення, його структура.
19. Система законодавства, що регулює відносини соціального забезпечення.
20. Структура системи законодавства.
21. Нормативно-правові акти, їх класифікація.
22. Ознаки нормативно-правового акта.
23. Основні види структурної організації законодавства щодо соціального забезпечення.
24. Класифікація нормативно-правових актів права соціального забезпечення.
25. Конституція України, її місце в системі законодавства щодо соціального забезпечення.
26. Основні нормативно-правові акти, що регулюють правовідносини соціального забезпечення в Україні.
27. Міжнародні акти, що регулюють право соціального забезпечення. Акти Генеральної асамблеї ООН.
28. Конвенції та Рекомендації Міжнародної організації праці. Акти Європейських співтовариств.
29. Поняття, основні ознаки та види правовідносин у сфері соціального забезпечення.
30. Класифікація соціально-забезпечувальних правовідносин.
31. Поділ соціально-забезпечувальних відносин за структурою.
32. Ознаки соціально-забезпечувальних правовідносин.
33. Ознаки соціально-забезпечувальних правовідносин.
34. Підстави виникнення, зміни та припинення правовідносин у сфері права соціального забезпечення.
35. Юридичні факти в соціально-забезпечувальних правовідносинах: загальні поняття.
36. Загальна характеристика юридичних фактів. Класифікація юридичних фактів у соціально-забезпечувальних правовідносинах .
37. Зміст (суб'єкти, об'єкти та зміст) правовідносин у сфері соціального забезпечення.
38. Суб'єкти права соціального забезпечення.
39. Об'єкти соціально-забезпечувального правовідношення.
40. Юридичним змістом соціально-забезпечувального правовідношення.
41. Процедурні та процесуальні правовідносини у сфері соціального забезпечення.
42. Процесуальні відносини виникають у зв'язку із захистом громадянином свого права на певний вид соціального забезпечення.

43. Правові аспекти соціальної стандартизації в сфері соціального забезпечення.
44. Стандартизація соціальних прав.
45. Поняття державних соціальних стандартів і нормативів.
46. Основні риси державних соціальних стандартів. Принципи формування державних соціальних стандартів і нормативів.
47. Система і державних соціальних стандартів і соціальних нормативів.
48. Класифікація соціальних стандартів.
49. Сфери застосування державних соціальних стандартів і нормативів і гарантії їх забезпечення.
50. Державні соціальні нормативи у сфері житлово-комунального обслуговування.
51. Державні соціальні нормативи у сфері надання соціальних послуг.
52. Державні соціальні нормативи у сфері транспортного обслуговування та зв'язку.
53. Державні соціальні нормативи у сфері охорони здоров'я.
54. Державні соціальні нормативи у сфері забезпечення навчальними закладами.
55. Державні соціальні нормативи у сфері обслуговування закладами культури.
56. Державні соціальні нормативи у сфері обслуговування закладами фізичної культури та спорту.
57. Державні соціальні нормативи у сфері побутового обслуговування, торгівлі та громадського харчування.
58. Поняття «прожитковий мінімум». Сфера застосування прожиткового мінімуму. Визначення розміру прожиткового мінімуму за законодавством України.
59. Основні державні соціальні гарантії та порядок визначення їх розміру. Стандарти у сфері соціального забезпечення в міжнародних нормативно-правових актах
60. Поняття та види суб'єктів права соціального забезпечення.
61. Ознаки суб'єктів права соціального забезпечення.
62. Групи суб'єктів права соціального забезпечення.
63. Фізичні особи як учасники правовідносин у сфері соціального забезпечення.
64. Поняття «фізична особа» і «людина».
65. Правосуб'єктність фізичних осіб.
66. Склад правосуб'єктності фізичної особи.
67. Види дієздатності фізичної особи.
68. Підстави обмеження дієздатності фізичної особи.
69. Надавачі соціальних послуг.
70. Органи соціального захисту населення. Департаменти соціального захисту населення (соц. політики), їх повноваження.
71. Суб'єкти, які сприяють реалізації права на соціальне забезпечення.
72. Установи (заклади) соціальної підтримки
73. Поняття і класифікація принципів права соціального забезпечення.
74. Характерні ознак принципів права соціального забезпечення.
75. Загально-правові принципи права соціального забезпечення.
76. Основні риси загально-правових принципів права соціального забезпечення.
77. Міжгалузеві принципи права соціального забезпечення.
78. Галузеві принципи права соціального забезпечення.
79. Змістовні принципи права соціального забезпечення.
80. Формальні принципи права соціального забезпечення.
81. Вплив міжнародного права на трансформацію системи принципів права соціального забезпечення.
82. Принцип поваги прав і основних свобод людини в міжнародному праві.
83. Міжнародне регулювання принципів права соціального забезпечення.
84. Соціальна політика Європейського Союзу. Європейська стратегія зайнятості.
85. Захист законних сподівань як принцип права соціального забезпечення.
86. Соціальна справедливість як загальноправовий принцип права соціального

забезпечення.

87. Співвідношення принципів права соціального забезпечення з принципами суміжних галузей права.
88. Поняття організаційно-правової форми соціального забезпечення в Україні.
89. Форми соціального захисту.
90. Державний соціальний захист.
91. Приватний соціальний захист.
92. Основні форми соціального забезпечення в Україні.
93. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування.
94. Державна соціальна допомога.
95. Спеціальне соціальне забезпечення.
96. Додаткове соціальне забезпечення.
97. Недержавне соціальне забезпечення.
98. Благодійна діяльність як добровільна особиста та/або майнова допомога.
99. Види соціального забезпечення згідно чинного законодавства України.
100. Натуральна допомога. Зміст пільг. Субсидія, її види.
101. Соціальні послуги, їх класифікація. Матеріальна допомога.
102. Загальні відомості про соціальне обслуговування. Види соціальних послуг.
103. Фінансування соціального забезпечення в Україні.
104. Система недержавного пенсійного забезпечення.
105. Змішана модель фінансування соціальних послуг. Правове регулювання діяльності страхових фондів.
106. Юридичні факти непрацездатності в праві соціального забезпечення.
107. Поняття і види працездатності.
108. Старість як підстави виникнення, зміни та припинення правовідносин у сфері соціального забезпечення. Інвалідність як підстави виникнення, зміни та припинення правовідносин у сфері соціального забезпечення.
109. Страховий і трудовий стаж та вислуга років як юридичні факти в праві соціального забезпечення. Мінімальний страховий внесок.
110. Розмір допомоги по тимчасовій непрацездатності.
112. Трудовий стаж. Вислуга років. Складні життєві обставини як юридичні факти в праві соціального забезпечення.
113. Чинники, що можуть зумовити складні життєві обставини.
114. Бездомність. Сирітство. Малозабезпеченість (бідність, нужденність).
115. Надання статусу дитини-сироти та дитини, позбавленої батьківського піклування.
116. Законодавство про запобігання та протидію домашньому насильству.
117. Статус жертви торгівлі людьми.
118. Поняття та загальна характеристика соціального ризику.
119. Ознаки соціального ризику.
120. Небезпеки соціального характеру.
121. Класифікація соціальних ризиків.
122. Непрацездатність як соціальний ризик, її види. Тимчасова непрацездатність. Постійна непрацездатність.
123. Поняття, ознаки та порядок встановлення стійкої непрацездатності.
124. Поняття та загальний порядок розслідування нещасного випадку на виробництві.
125. Нещасний випадок на виробництві.
126. Порядок роботи і утворення комісії з розслідування нещасних випадків та/або гострих професійних захворювань (отруєнь), що не підлягають спеціальному розслідуванню.
127. Поняття зайнятості і зайнятого населення. Поняття державного забезпечення зайнятості.
128. Державна служба зайнятості, її повноваження.

129. Регіональні центри зайнятості.
130. Державні гарантії у сфері зайнятості.
131. Заходи сприяння зайнятості. Стимулювання працевлаштування громадян.
132. Види зайнятості. Форми зайнятості згідно чинного законодавства.
133. Поняття і мета працевлаштування громадян.
134. Безробіття в Україні та його види. Статус зареєстрованого безробітного.
135. Підходяща робота для безробітного. Підбір підходящої роботи.
136. Єдиний портал вакансій. Відповідальність у сфері зайнятості населення.
137. Допомога по частковому безробіттю.
138. Розмір допомоги по безробіттю застрахованим особам.
139. Професійне навчання зареєстрованих безробітних.
140. Суспільно-корисні роботи. Громадські та інші тимчасові роботи.
141. Поняття загальнообов'язкового державного соціального страхування.
142. Законодавство про соціальне страхування.
143. Система соціального страхування.
144. Принципи соціального страхування.
145. Суб'єкти та об'єкти загальнообов'язкового державного соціального страхування. Ознаки соціально-страхових відносин.
146. Єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (єдиний внесок). Мінімальний страховий внесок.
147. Об'єкт соціального страхування.
148. Страхові випадки. Страхові ризики.
149. Завдання та структура Пенсійного фонду України.
150. Види соціальних послуг і матеріального забезпечення в системі загальнообов'язкового державного соціального страхування.
151. Поняття та сутність пенсійного страхування.
152. Медичне страхування.
153. Страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.
154. Страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання.
155. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття.
156. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.
157. Види допомог та соціальних послуг.
158. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності.
159. Деперсоніфікація страхової суми.
160. Організація солідарної системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування.
161. Поняття юридичної відповідальності у праві соціального забезпечення: ознаки, підстави настання.
162. Принципи юридичної відповідальності у сфері соціального забезпечення.
163. Цивільно-правова відповідальність у сфері соціального забезпечення. Підстави звільнення від цивільно-правової відповідальності.
164. Адміністративно-правова відповідальність у сфері соціального забезпечення.
165. Дисциплінарна відповідальність у сфері соціального забезпечення.
166. Матеріальна відповідальність у сфері соціального забезпечення.
167. Кримінально-правова відповідальність у сфері соціального забезпечення.
168. Ознаки кримінальної відповідальності.

ЗМІСТ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА
(V семестр)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин д.ф.н/з.ф.н
Змістовий модуль 1. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування		
1	Тема 1 Основи загальнообов'язкового державного соціального страхування в Україні	5/10
2	Тема 2. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності	6/10
3	Тема 3. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності	5/12
4	Тема 4. Загальнообов'язкове державне пенсійне страхування	5/10
5	Тема 5. Пенсії за віком, по інвалідності та у зв'язку з втратою годувальника у солідарній системі	6/10
6	Тема 6. Призначення, перерахунок та виплата пенсії	6/12
7	Тема 7. Пенсійні виплати за рахунок коштів накопичувальної системи пенсійного страхування. пенсійне забезпечення окремих категорій громадян	6/10
8	Тема 8. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття	5/10
Змістовий модуль 2. Правове регулювання соціальної допомоги, соціального обслуговування та заходи соціальної підтримки населення		
9	Тема 9. Соціальні допомоги в системі права соціального забезпечення	6/10
10	Тема 10. Державна допомога сім'ям з дітьми	6/12
11	Тема 11. Правове регулювання медичної допомоги в системі права соціального забезпечення	6/12
12	Тема 12. Загальні засади соціального обслуговування в системі права соціального забезпечення	5/10
13	Тема 13. Правове регулювання реабілітації осіб з інвалідністю	5/10
14	Тема 14. Правове регулювання соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю	6/10
15	15. Правові засади надання соціальної допомоги ветеранам, військовослужбовцям та їх сім'ям	6/10
16	Тема 16. Правові засади надання соціальної допомоги та соціальних послуг окремим категорія осіб	6/10
	РАЗОМ:	90/168 <i>(в т.ч. курсова робота -23год.)</i>

ПЕРЕЛІК ТЕМ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ
(V семестр)

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.
Загальнообов'язкове державне соціальне страхування

Тема 1: Основи загальнообов'язкового державного соціального страхування в Україні

Мета: Вивчення особливостей загальнообов'язкового державного соціального страхування та його видів.

Питання для обговорення:

1. Поняття загальнообов'язкового державного соціального страхування.
2. Законодавство України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування та його завдання.
3. Право громадян на забезпечення за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням.
4. Види загальнообов'язкового державного соціального страхування.
5. Принципи загальнообов'язкового державного соціального страхування.
6. Суб'єкти та об'єкти загальнообов'язкового державного соціального страхування.
7. Особи, які підлягають загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню.
8. Страховий стаж.
9. Нагляд у сфері загальнообов'язкового державного соціального страхування.
10. Єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та визначення його розміру.

Література: згідно орієнтовного переліку рекомендованих джерел інформації

Тема 2: Загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності

Мета: Сформувати у студентів цілісне розуміння системи загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності

Питання для обговорення:

- 1 Особи, які підлягають страхуванню у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.
2. Право громадян на матеріальне забезпечення та соціальні послуги за страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.
3. Види матеріального забезпечення та соціальних послуг за страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.
4. Обчислення страхового стажу.
5. Умови надання допомоги по тимчасовій непрацездатності та тривалість її виплати.
6. Підстави для відмови в наданні допомоги по тимчасовій непрацездатності.
7. Розмір допомоги по тимчасовій непрацездатності.
8. Умови надання і тривалість виплати допомоги по вагітності та пологах.
9. Розмір допомоги по вагітності та пологах.
10. Право на допомогу на поховання.
11. Документи, необхідні для призначення матеріального забезпечення за страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.

Література: згідно орієнтовного переліку рекомендованих джерел інформації.

Тема 3: Загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності

Мета: Проаналізувати нормативні підстави загальнообов'язкового державного соціального страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності.

Питання для обговорення:

1. Особи, які підлягають страхуванню від нещасного випадку.
2. Визначення ступеня втрати працездатності потерпілим.
3. Тимчасове переведення потерпілого на легшу, нижчеоплачувану роботу.
4. Страхові виплати потерпілому під час його професійної реабілітації.
5. Право на страхові виплати в разі смерті потерпілого.
6. Щомісячні страхові виплати та інші витрати на відшкодування шкоди.
7. Документи для розгляду справ про страхові виплати.
8. Припинення страхових виплат і надання соціальних послуг.
9. Профілактика нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань.

Література: згідно орієнтовного переліку рекомендованих джерел інформації.

Тема 4: Загальнообов'язкове державне пенсійне страхування

Мета: Достігти сутність, зміст і значення загальнообов'язкового державного пенсійного страхування; з'ясувати структуру системи пенсійного забезпечення в Україні.

Питання для обговорення:

1. Структура системи пенсійного забезпечення в Україні.
2. Суб'єкти системи пенсійного забезпечення в Україні.
3. Законодавство про пенсійне забезпечення в Україні.
4. Принципи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування.
5. Право громадян України на отримання пенсійних виплат та соціальних послуг.
6. Види пенсійних виплат і соціальних послуг.
7. Право вибору пенсійних виплат.
8. Особи, які підлягають загальнообов'язковому державному пенсійному страхуванню.
9. Добровільна участь у системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування.
10. Припинення участі в системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування.
11. Страхувальники в системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування.

Література: згідно орієнтовного переліку рекомендованих джерел інформації.

Тема 5: Пенсії за віком, по інвалідності та у зв'язку з втратою годувальника у солідарній системі

Мета: Проаналізувати основні види пенсій в Україні: пенсії за віком, по інвалідності та у зв'язку з втратою годувальника у солідарній системі. З'ясувати підстави і умови нарахування і виплати зазначених пенсій.

Питання для обговорення:

1. Умови призначення пенсії за віком.
2. Мінімальний розмір пенсії за віком.
3. Умови призначення пенсії по інвалідності.
4. Групи інвалідності.
5. Страховий стаж, необхідний для призначення пенсії по інвалідності.
6. Розмір пенсії по інвалідності.
7. Період, на який призначається пенсія по інвалідності.

8. Строк виплати пенсії по інвалідності в разі зміни групи інвалідності або відновлення працездатності.
9. Умови призначення пенсії у зв'язку з втратою годувальника.
10. Розмір пенсії у зв'язку з втратою годувальника.
11. Період, на який призначається пенсія у зв'язку з втратою годувальника. Зміна розміру пенсії.

Література: згідно орієнтовного переліку рекомендованих джерел інформації.

Тема 6: Призначення, перерахунок та виплата пенсії

Мета: Проаналізувати основні підстави нарахування пенсій, призначення, перерахунок та виплати пенсій.

Питання для обговорення:

1. Виплати (доходи), що враховуються в заробітну плату (дохід) застрахованої особи для обчислення пенсії.
2. Індиксація та перерахунок пенсій.
3. Порядок звернення за призначенням (перерахунком) пенсії.
4. Строки призначення (перерахунку) та виплати пенсії.
5. Виплата пенсії. Виплата пенсії особам, які перебувають на повному державному утриманні.
6. Припинення та поновлення виплати пенсії.

Література: згідно орієнтовного переліку рекомендованих джерел інформації.

Тема 7: Пенсійні виплати за рахунок коштів накопичувальної системи пенсійного страхування. Пенсійне забезпечення окремих категорій громадян

Мета: Ознайомитися з основними положеннями законодавства щодо накопичувальної системи пенсійного страхування. Дослідити процедуру пенсійного забезпечення окремих категорій громадян.

Питання для обговорення:

1. Поняття і сутність накопичувальної системи пенсійного страхування.
2. Суб'єкти накопичувальної системи пенсійного страхування.
3. Джерела формування накопичувальної системи пенсійного страхування та використання її коштів.
4. Види пенсійних виплат за рахунок коштів накопичувальної системи пенсійного страхування.
5. Порядок укладення та оплати договору страхування довічної пенсії.
6. Умови та порядок отримання одноразової виплати.
7. Види довічних пенсій.
8. Пенсія за віком на пільгових умовах та за вислугу років для окремих категорій працівників.
9. Особи, які мають право на призначення дострокової пенсії за віком.
10. Відповідальність страхувальників, банків, організацій, що здійснюють виплату і доставку пенсій, та їх посадових осіб.
11. Відповідальність Пенсійного фонду, його органів та посадових осіб за порушення у сфері загальнообов'язкового державного пенсійного страхування.
12. Відповідальність організації, що здійснює виплату і доставку пенсій.
13. Відповідальність страхової організації.
14. Гарантії прав і законних інтересів застрахованих осіб.

Література: згідно орієнтовного переліку рекомендованих джерел інформації.

Тема 8: Загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття

Мета: Ознайомитися із процедурою загальнообов'язкового державного соціального

страхування на випадок безробіття. З'ясувати права, обов'язки та відповідальність у сфері державного соціального страхування на випадок безробіття.

Питання для обговорення:

1. Принципи страхування на випадок безробіття.
2. Законодавство про страхування на випадок безробіття.
3. Особи, які підлягають страхуванню на випадок безробіття.
4. Право на матеріальне забезпечення на випадок безробіття та соціальні послуги.
5. Види забезпечення та соціальні послуги.
6. Обчислення страхового стажу.
7. Умови та тривалість виплати допомоги по безробіттю.
8. Розмір допомоги по безробіттю.
9. Припинення, відкладення виплат матеріального забезпечення на випадок безробіття та скорочення їх тривалості.
10. Права, обов'язки та відповідальність у сфері державного соціального страхування на випадок безробіття.

Література: згідно орієнтовного переліку рекомендованих джерел інформації.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

Правове регулювання соціальної допомоги, соціального обслуговування та заходи соціальної підтримки населення

Тема 9: Соціальні допомоги в системі права соціального забезпечення

Мета: Проаналізувати соціальних допомог і життєвих обставин, настання яких об'єктивно зумовлює втрату або зменшення доходів особи, додаткові витрати чи інші негативні наслідки, що потребують соціального захисту з боку держави.

Питання для обговорення:

1. Поняття та загальна характеристика соціальних допомог.
2. Класифікація соціальних допомог.
3. Правовідносини з приводу забезпечення соціальними допомога ми.
4. Принципи права соціальної допомоги.
5. Прожитковий мінімум як базовий державний соціальний стандарт для визначення права на призначення соціальної допомоги та її розміру.
6. Методика обчислення сукупного доходу сім'ї.

Література: згідно орієнтовного переліку рекомендованих джерел інформації.

Тема 10: Державна допомога сім'ям з дітьми

Мета: З'ясування правових, соціальних та економічних засад державної підтримки сімей, які виховують дітей. Набуття знань щодо видів, порядку призначення і виплати допомоги сім'ям з дітьми.

Питання для обговорення:

1. Загальна характеристика державних соціальних допомог сім'ям з дітьми.
2. Порядок призначення і виплати державної допомоги сім'ям з дітьми.
3. Допомога у зв'язку з вагітністю та пологами.
4. Допомога при народженні дитини. Пакунок малюка.
5. Допомога при усиновленні дитини. Допомога на дітей, яким встановлено опіку чи піклування.
6. Допомога на дітей самотнім матерям.
7. Документи для призначення державної допомоги сім'ям з дітьми: порядок подання і строки розгляду.
8. Соціальні виплати дітям-сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування.
9. Державна соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям.

Література: згідно орієнтовного переліку рекомендованих джерел інформації.

Тема 11: Правове регулювання медичної допомоги в системі права соціального забезпечення

Мета: Набуття знань про правові засади організації, надання та гарантування медичної допомоги як одного з основних напрямів соціального забезпечення в Україні.

Питання для обговорення:

1. Правове регулювання медичної допомоги.
2. Основи законодавства України про охорону здоров'я.
3. Ознаки та види медичної допомоги. Екстрена медична допомога.
4. Основні завданнями системи екстреної медичної допомоги.
5. Оцінювання повсякденного функціонування особи.
6. Первинна медична допомога. Основні завдання НСЗУ.
7. Порядок надання вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги.
8. Третинна (високоспеціалізована) медична допомога та порядок надання.
9. Особливості організації медичного обслуговування за направленням.
10. Паліативна медична допомога.
11. Основні заходи, що становлять зміст паліативної допомоги.
12. Загальні засади медичної реабілітації.
13. Порядок забезпечення населення лікарськими засобами.
14. Порядок забезпечення населення медико-технічними засобами реабілітації.
15. Медичне страхування в Україні.

Література: згідно орієнтовного переліку рекомендованих джерел інформації.

Тема 12: Загальні засади соціального обслуговування в системі права соціального забезпечення

Мета: Ознайомитися із сутністю та значенням соціального обслуговування в системі права соціального забезпечення.

Питання для обговорення:

1. Сутність і співвідношення категорійних понять «соціальне обслуговування» та «соціальні послуги».
2. Поняття права соціального обслуговування, його предмет та система.
3. Правовідносини у сфері соціального обслуговування.
4. Система надання соціальних послуг.
5. Порядок надання соціальних послуг.
6. Фінансова основа соціальних послуг в Україні.

Література: згідно орієнтовного переліку рекомендованих джерел інформації.

Тема 13: Правове регулювання реабілітації осіб з інвалідністю

Мета: Ознайомитися із системою законодавства, що регулює реабілітацію осіб з інвалідністю. З'ясувати та усвідомити сутність реабілітаційного процесу як частини системи соціального обслуговування населення

Питання для обговорення:

1. Основні завдання законодавства України з питань реабілітації осіб з інвалідністю.
2. Реалізація державної політики у сфері реабілітації осіб з інвалідністю.
3. Структура системи реабілітації осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю.
4. Типи реабілітаційних установ. Організація реабілітаційного процесу.
5. Організація медичного обслуговування в реабілітаційних установах.
6. Організація психологічної підтримки в реабілітаційних установах.
7. Організація харчування в реабілітаційних установах.
8. Індивідуальна програма реабілітації особи з інвалідністю.
9. Засоби реабілітації осіб з інвалідністю.
10. Учасники реабілітаційного процесу: їх права та обов'язки.

Література: згідно орієнтовного переліку рекомендованих джерел інформації.

Тема 14: Правове регулювання соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю

Мета: Ознайомитися із значенням організаційної діяльності з надання соціальних послуг сім'ям, дітям та молоді.

Питання для обговорення:

1. Організація діяльності з надання соціальних послуг сім'ям, дітям та молоді.
2. Програми допомоги малозабезпеченим сім'ям.
3. Служба у справах дітей. Центр захисту прав дітей.
4. Усиновлення, встановлення опіки (піклування) і передача дітей до прийомної сім'ї.
5. Правові основи соціальної роботи щодо попередження насильства в сім'ї.
6. Соціальне обслуговування осіб, які опинилися в складних життєвих обставинах.

Література: згідно орієнтовного переліку рекомендованих джерел інформації.

Тема 15: Правові засади надання соціальної допомоги ветеранам, військовослужбовцям та їх сім'ям

Мета: Дослідити загально-правові засади соціального захисту ветеранів та військовослужбовців, а також членам їх сімей в різних життєвих обставинах.

Питання для обговорення:

1. Загально-правові засади соціального захисту ветеранів та військовослужбовців.
2. Соціальні права військовослужбовців.
3. Особливості пенсійного забезпечення військовослужбовців, звільнених з військової служби (мобілізованих).
4. Види соціальної допомоги та пільг військовослужбовців та членів їх сімей.
5. Пільги на житлово-комунальні послуги.
6. Засади ветеранської політики в Україні.
7. Реабілітація ветеранів.
8. Підтримка ветеранського бізнесу (соціальне підприємництво).
9. Центри підтримки ветеранів, ветеранські простори (хаби).
10. Соціальні послуги для військовополонених, цивільних заручників та членів їх сімей.

Література: згідно орієнтовного переліку рекомендованих джерел інформації.

Тема 16: Правові засади надання соціальної допомоги та соціальних послуг окремим категорія осіб

Мета: Ознайомитися із особливостями і нормативними засадами надання соціальної допомоги та соціальних послуг окремим категоріям осіб.

Питання для обговорення:

1. Соціальне обслуговування бездомних громадян і безпритульних.
2. Соціальні послуги, що надаються особам, які відбувають чи відбули покарання у вигляді обмеження волі або позбавлення волі.
3. Соціальна реабілітація осіб, які постраждали від терористичного акту.
4. Правові засади надання соціальних послуг біженцям та особам, які потребують додаткового або тимчасового захисту.
5. Статус внутрішньо-переміщеної особи.
6. Державна допомога ВПО.
7. Ритуальне обслуговування населення.

Література: згідно орієнтовного переліку рекомендованих джерел інформації.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ І ПІДГОТОВКИ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Якщо міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлені інші правила, ніж ті, що передбачені законодавством України у сфері надання екстреної медичної допомоги, які правила застосовуються?
 - А) Застосовуються норми законодавства України;
 - Б) Застосовуються правила міжнародного договору;
 - Г) Рішення приймає Міністерство охорони здоров'я України.

2. Який документ оформлюється після завершення надання соціальної послуги паліативного догляду?
 - А) Акт про завершення надання послуги;
 - Б) Медичний епікриз;
 - В) Письмовий звіт соціального працівника;
 - Г) Інформаційна картка отримувача соціальної послуги.

3. Документ, який гарантує отримання екстреної медичної допомоги у разі нещасного випадку, а також покриває лікувальні, профілактичні та реабілітаційні процедури відповідно до умов договору, це:
 - а) Медична картка пацієнта;
 - б) Довідка про стан здоров'я;
 - с) Поліс медичного страхування;
 - д) Страховий сертифікат роботодавця.

4. Документ, складений на підставі визначення ступеня індивідуальних потреб отримувача соціальної послуги паліативного догляду, у якому зазначено заходи з надання послуги, необхідні ресурси, строки виконання, відповідальних осіб, а також дані щодо моніторингу та перегляду результатів, це:
 - а) Соціальна програма підтримки;
 - б) Індивідуальний план надання соціальної послуги паліативного догляду;
 - с) Соціальний контракт;
 - д) Медична карта отримувача послуги.

5. Мультидисциплінарна команда, до складу якої входять лікар, медсестра і психолог, яка виїжджає до пацієнта, оцінює його стан і потреби та вимірює основні життєві параметри, це:
 - а) Домашня медична служба;
 - б) Інтенсивна терапевтична група;
 - с) Центр соціальної допомоги;
 - д) Мобільна паліативна бригада.

6. Як називається комплекс заходів, яких потребує особа, що зазнає або може зазнати обмеження повсякденного функціонування внаслідок стану здоров'я?
 - А) Соціальна адаптація;
 - Б) Соціальна реабілітація;
 - В) Соціальна допомога;
 - Г) Соціальний захист.

7. Яка з наведених характеристик найточніше описує спеціалізовану паліативну допомогу?

- А) Надається лікарями загальної практики у поліклініках або за місцем проживання пацієнта;
- Б) Передбачає виключно медичний догляд без участі інших спеціалістів;
- В) Надається мультидисциплінарною командою в амбулаторних умовах або у закладах охорони здоров'я вторинного чи третинного рівня;
- Г) Обмежується психологічною підтримкою осіб похилого віку.

8. За яким принципом сьогодні фінансується забезпечення осіб засобами реабілітації?

- А) «Держава обирає для людини»;
- Б) «Гроші ходять за людиною»;
- В) «Однакові умови для всіх»;
- Г) «Фінансування через заклад охорони здоров'я».

9. У якому документі викладені загальні організаційні, правові та фінансові засади загальнообов'язкового державного соціального страхування громадян України?

- А) Конституція України;
- Б) Основи законодавства про загальнообов'язкове державне соціальне страхування;
- В) Закон України «Про страхування»;
- Г) Закон України «Про охорону здоров'я».

10. Назвіть види медичної допомоги:

- А) екстрена, паліативна, первинна, невідкладна;
- Б) екстрена, паліативна, невідкладна, вторинна;
- В) екстрена, паліативна, первинна, спеціалізована.

11. Що таке паліативна медична допомога?

- А) діяльність професійно підготовлених медичних працівників, спрямована на профілактику, діагностику, лікування та реабілітацію;
- Б) комплекс медичних, психологічних, соціальних та духовних заходів, спрямованих на покращення якості життя людей, які мають невиліковні хвороби;
- В) комплекс заходів, який здійснюється суб'єктами у сфері охорони здоров'я та спрямований на безпосереднє забезпечення підтримки, покращення або відновлення здоров'я, діагностику та профілактику захворювань.

12. Центральний орган виконавчої влади із спеціальним статусом, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра охорони здоров'я, який реалізує державну політику у сфері державних фінансових гарантій медичного обслуговування населення, це:

- А) Національна служба здоров'я України (НСЗУ) ;
- Б) Пенсійний Фонд України;
- В) Центр громадського здоров'я України;
- Г) Департамент охорони здоров'я.

13. Хто не має права усиновити дитину:

- А) подружжя;
- Б) один із подружжя, якщо інший надає згоду;
- В) пара, яка проживає однією сім'єю, але не перебуває у шлюбі (у цьому випадку справа вирішується на розсуд суду□) ;
- Г) людина, яка не перебуває у шлюбі, одноособово;
- Д) одностатеві пари, які не перебувають у шлюбі (у цьому випадку справа вирішується на розсуд суду□).

14. У якому розмірі надається допомога особі, яка доглядає за хворою дитиною?
- А) В одному прожитковому мінімумі;
 - Б) У двох прожиткових мінімумах для дітей відповідного віку;
 - В) У трьох прожиткових мінімумах;
 - Г) У фіксованій сумі 2000 грн.
15. У разі смерті дитини допомога при народженні виплачується на підставі:
- А) Тільки медичної довідки з пологового будинку;
 - Б) Копії свідоцтва про народження або витягу з Реєстру та копії свідоцтва про смерть;
 - В) Рішення суду;
 - Г) Заяви матері.
16. У який строк потрібно звернутися за призначенням допомоги при народженні дитини?
- А) Не пізніше ніж через 1 місяць після народження;
 - Б) Не пізніше ніж через 6 місяців після народження;
 - В) Не пізніше ніж через 12 календарних місяців після народження дитини;
 - Г) У будь-який час без обмежень.
17. У якому розмірі становить допомога на дітей над якими встановлено опіку чи піклування?
- А) 2 прожиткових мінімуму;
 - Б) 3,5 прожиткових мінімуму;
 - В) 2,5 прожиткових мінімуму;
 - Г) 1 прожитковий мінімум.
18. Що означає поняття «сім'я з дітьми»?
- А) Будь-які особи, що проживають разом;
 - Б) Особи, пов'язані родинними зв'язками та зобов'язаннями щодо утримання дітей;
 - В) Тільки подружжя з дітьми.
19. За загальними правилами, при настанні тимчасової непрацездатності:
- А) весь період лікарняного оплачує роботодавець;
 - Б) перші п'ять днів лікарняного оплачує роботодавець, надалі виплати надходять від Пенсійного фонду України;
 - В) весь період лікарняного оплачує Пенсійний фонду України
 - Г) перші п'ять днів лікарняного оплачується з Фонду соціального;го забезпечення, надалі виплати надходять від Пенсійного фонду України.
20. Допомога по вагітності та пологах:
- А) виплачується роботодавцем повністю;
 - Б) перші п'ять днів лікарняного оплачує роботодавець, надалі виплати надходять від Пенсійного фонду України;
 - В) весь період лікарняного оплачується з Пенсійного фонду України;
 - Г) перші п'ять днів лікарняного оплачується з Фонду соціального забезпечення, надалі виплати надходять від Пенсійного фонду України.
21. Страхувальник – це:
- А) Фонд соціального страхування;
 - Б) Пенсійний фонд України;
 - В) фізична особа, на користь якої здійснюється загальнообов'язкове державне соціальне страхування;

Г) роботодавець та/або застрахована особа

22. Страховик – це:

А) Фонд соціального страхування;

Б) Пенсійний фонд України;

В) фізична особа, на користь якої здійснюється загальнообов'язкове державне соціальне страхування;

Г) роботодавець та/або застрахована особа.

23. Особою з інвалідністю є:

А) особа зі стійким розладом функцій організму, що при взаємодії із зовнішнім середовищем може призводити до обмеження її життєдіяльності, внаслідок чого держава зобов'язана створити умови для реалізації нею прав нарівні з іншими громадянами та забезпечити її соціальний захист;

Б) особа зі розладом функцій організму (постійним або тимчасовим), що позбавляє людину можливості виконувати певний вид трудової діяльності на необхідному рівні ефективності впродовж певного часу;

В) особа із помірно вираженою або значно вираженою втратою здатності до самообслуговування, пересування, орієнтації, контролю своєї поведінки, спілкування, навчання, виконання трудової діяльності нарівні з іншими громадянами внаслідок захворювання, травми (її наслідків) або вроджених вад;

24. Позначте зайве, що не відповідає твердженню «До складу сім'ї включаються...»:

А) неодружені повнолітні діти, які визнані особами з інвалідністю з дитинства I та II групи;

Б) неодружені повнолітні діти, які визнані особами з інвалідністю I групи і проживають разом із батьками;

В) особи, які перебувають на повному державному утриманні;

Г) діти, які навчаються за денною формою навчання у закладах загальної середньої, професійної, фахової передвищої, вищої освіти до досягнення 23 років і не мають власних сімей.

25. Оберіть зайве, що не відповідає твердженню «До складу сім'ї включаються...»:

А) діти, які навчаються за денною формою навчання у закладах загальної середньої, професійної, фахової передвищої, вищої освіти до досягнення 25 років і не мають власних сімей;

Б) непрацездатні батьки чоловіка та дружини, які проживають разом з ними і перебувають на їхньому утриманні у зв'язку з відсутністю власних доходів;

В) особа, яка проживає разом з одинокою особою з інвалідністю I групи і доглядає за нею.

26. Професійна діяльність, спрямована на запобігання, мінімізацію негативних наслідків та подолання складних життєвих обставин сімей, дітей та молоді, посилення їхньої здатності до реалізації власного життєвого потенціалу, це:

А) соціальна робота з сім'ями, дітьми та молоддю;

Б) соціальна допомога молоді та сім'ям з дітьми;

В) виключно волонтерська діяльність з допомоги дітям та молоді.

27. Не являються суб'єктами соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю:

А) фахівці із соціальної роботи;

В) об'єднання громадян, благодійні, релігійні організації;

Г) юридичні та фізичні особи, які надають соціальні послуги сім'ям, дітям та молоді;

Д) політичні партії, діяльність яких спрямована на поліпшення матеріального стану сімей, дітей та молоді.

28. Не являються об'єктами соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю:

А) фахівці із соціальної роботи;

В) сім'ї, діти, молодь;

Г) вразливі групи населення, з якими здійснюється соціальна робота.

29. Здійснення соціального патронажу дітей, які відбували покарання у виді позбавлення волі, та молодих людей, які відбували покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі, це:

А) Соціальна допомога

Б) Соціальна реабілітація

В) Соціальна профілактика

30. Згідно діючого законодавства, сім'я, яка з поважних або незалежних від неї причин має середньомісячний сукупний дохід нижчий, ніж прожитковий мінімум для сім'ї, це:

А) сім'я, що опинилася в скрутному матеріальному становищі;

Б) неблагополучна сім'я ;

В) соціально незахищена сім'я;

Г) нуклеарна сім'я;

Д) малозабезпечена сім'я.

31. Пенсії – це:

А) регулярні грошові виплати, які отримують громадяни від держави та спеціальних фондів після досягнення встановленого віку, у разі інвалідності, втрати годувальника, за вислугу років;

Б) грошові виплати громадянам у випадках, передбачених законом, що надаються з фондів соціального страхування та за рахунок державного бюджету;

В) регулярні або разові грошові виплати, які отримують громадяни та іноземці, що мають страховий стаж, які вони отримують із державного бюджету України та спеціальних фондів після досягнення встановленого віку.

32. Соціальний патронаж це:

А. Система державних заходів щодо матеріального забезпечення осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах;

Б. Форма та нагляду за поведінкою осіб, звільнених із місць позбавлення волі;

В. Допомога звільненим особам шляхом здійснення комплексу заходів, зокрема надання послуг, спрямованих на їх соціальну адаптацію.

33. На кого не поширюється дія Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей»?

А) На військовослужбовців Збройних Сил України;

Б) На членів сімей військовослужбовців;

В) На військовослужбовців строкової служби;

Г) На іноземців та осіб без громадянства, які проходять службу у ЗСУ, крім норм щодо грошового забезпечення та відпусток;

Д) На резервістів та військовозобов'язаних під час проходження зборів.

34. Який нормативно-правовий акт визначає коло осіб, які належать до ветеранів війни?

А) Закон України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»;

Б) Закон України «Про оборону України»;

В) Закон України «Про військовий обов'язок і військову службу».

35. Структура системи пенсійного забезпечення в Україні включає:

- А) державне пенсійне забезпечення та соціальну допомогу;
- Б) солідарну систему, накопичувальну систему та недержавне пенсійне забезпечення;
- В) державні та приватні страхові фонди.

36. Хто з наведених осіб підлягає загальнообов'язковому державному пенсійному страхуванню?

- А) Лише особи, які працюють за трудовим договором;
- Б) Лише державні службовці;
- В) Наймані працівники, фізичні особи–підприємці та інші особи, які сплачують єдиний соціальний внесок;
- Г) Лише особи пенсійного віку.

37. За яких умов може бути припинена виплата пенсії?

- А) У разі зміни місця проживання пенсіонера;
- Б) У разі працевлаштування пенсіонера;
- В) У разі встановлення факту подання недостовірних відомостей для призначення пенсії;
- Г) У разі встановлення інвалідності пенсіонера.

38. Хто відповідно до законодавства належить до безпритульних осіб?

- А) Особа, яка тимчасово проживає в орендованому житлі;
- Б) Повнолітня особа, яка проживає у місцях, непризначених та непридатних для проживання;
- В) Особа, яка має житло, але не проживає в ньому;
- Г) Особа, яка перебуває за кордоном більше 6 місяців.

39. Протягом якого строку після звільнення з місць позбавлення волі, особа може звернутися за соціальним патронажем?

- А) Протягом 3 місяців;
- Б) Протягом 6 місяців;
- В) Протягом 1 року;
- Г) Без обмеження строку.

40. Який розмір пенсії у зв'язку з втратою годувальника призначається у разі, якщо право на неї мають двоє або більше непрацездатних членів сім'ї?

- А) 50 % пенсії за віком померлого годувальника, яка виплачується кожному одержувачу;
- Б) 75 % пенсії за віком померлого годувальника, що розподіляється між одержувачами;
- В) 100 % пенсії за віком померлого годувальника, яка розподіляється між усіма одержувачами рівними частками;
- Г) Фіксований розмір, установлений Кабінетом Міністрів України.

41. Повнолітня особа, яка проживає на вулиці, в парках, підвалах, під'їздах будинків, на горищах, об'єктах незавершеного будівництва, в інших місцях, непризначених та непридатних для проживання, у тому числі жилих приміщеннях, що перебувають в аварійному стані – це:

- А) внутрішньо переміщена особа;
- Б) безпритульна особа;
- В) малозабезпечена особа;

Г) бездомна особа.

42. Соціальна установа, діяльність якої спрямована на поступове повернення звільнених осіб до самостійного, загальноприйнятого соціально-нормального життя в суспільстві шляхом надання соціальних послуг та сприяння в отриманні іншої допомоги з урахуванням індивідуальних потреб.

- а) Територіальний центр соціального обслуговування;
- б) Центр соціальної адаптації;
- в) Центр зайнятості населення;
- г) Соціальний гуртожиток.

43. У разі перебування пенсіонера на повному державному утриманні йому виплачується:

- А) 100 % призначеної пенсії;
- Б) 75 % призначеної пенсії;
- В) 50 % призначеної пенсії;
- Г) 25 % призначеної пенсії.

44. Мінімальний розмір пенсії за віком в Україні встановлюється на рівні:

- А) прожиткового мінімуму для осіб, які працюють;
- Б) мінімальної заробітної плати;
- В) прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність;
- Г) середньої заробітної плати по країні.

45. До суб'єктів системи пенсійного забезпечення в Україні належать:

- А) виключно Пенсійний фонд України;
- Б) органи місцевого самоврядування;
- В) застраховані особи, страховальники та органи, що здійснюють пенсійне забезпечення;
- Г) лише особи пенсійного віку.

46. На який період призначається пенсія у зв'язку з втратою годувальника членам сім'ї, які досягли пенсійного віку:

- А) 12 місяців
- Б) 15 років
- В) Довічно
- Г) Не призначається

47. Щороку страховий стаж, що дає право виходу на пенсію у 60 років, збільшується на:

- А) 6 місяців;
- Б) 12 місяців;
- В) 10 місяців;
- Г) 36 місяців.

48. Право на призначення пенсії за віком визначається залежно від набуття страхового стажу при досягненні віку, передбаченого Законом України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування»:

- А) 60, 63 або 65 років;
- Б) лише 60 років;
- В) 60, 64 років;
- Г) 55 і 60 років.

49. Як регламентується випадок, коли особа має одночасно право на кілька видів пенсії (за віком; по інвалідності тощо)?

- А) Отримає все відразу;
- Б) Може обрати один із доступних видів пенсії на свій вибір;
- В) Отримає ту, що більша автоматично;
- Г) Пенсійний фонд призначає лише одну пенсію, а інші види виплат не надаються.

50. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування -це:

- А) система компетентностей державних органів влади та місцевого самоврядування з розподілу місцевого та /або державного бюджету з метою забезпечення здійснення функцій держави, завдань соціально-економічного характеру, управління, діяльності державних органів;
- Б) система прав, обов'язків і гарантій, яка передбачає страхові виплати та надання соціальних послуг застрахованим особам за рахунок коштів загальнообов'язкового державного соціального страхування;
- В) це діяльність держави з формування, розподілу і використання централізованих і децентралізованих грошових фондів.

51. Задоволення матеріальних інтересів і потреб осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, що реалізуються у формі надання натуральної чи грошової допомоги, а також допомоги у вигляді одноразових компенсацій – це:

- А) соціально-побутові послуги;
- Б) послуги із соціального обслуговування;
- В) соціально-економічні послуги;
- Г) матеріально-грошові послуги.

52. Згідно з діючим законодавством, працездатні особи – це:

- А) особи віком від 14-ті років, які працюють за трудовим договором з дозволу одного з батьків та проживають на території України і за станом здоров'я здатні до активної трудової діяльності;
- Б) особи віком від 16 років, які проживають на території України і за станом здоров'я здатні до активної трудової діяльності;
- В) особи віком від 18 років, які проживають на території України і за станом здоров'я здатні до активної трудової діяльності, працюють за трудовим договором чи є самозайнятими особами.

53. Непрацездатність – це:

- А) втрата загальної або професійної здатності до праці внаслідок захворювання;
- Б) втрата загальної або професійної здатності людини до праці внаслідок нещасного випадку або природного фізичного дефекту;
- В) всі перелічені в цьому тесті відповіді є правильними;
- Г) жодної правильної відповіді в цьому тесті немає.

54. Особою з інвалідністю є:

- А) особа зі стійким розладом функцій організму, що при взаємодії із зовнішнім середовищем може призводити до обмеження її життєдіяльності, внаслідок чого держава зобов'язана створити умови для реалізації нею прав нарівні з іншими громадянами та забезпечити її соціальний захист;
- Б) особа зі розладом функцій організму (постійним або тимчасовим), що позбавляє людину можливості виконувати певний вид трудової діяльності на необхідному рівні ефективності впродовж певного часу;
- В) особа із помірно вираженою або значно вираженою втратою здатності до самообслуговування, пересування, орієнтації, контролю своєї поведінки, спілкування,

навчання, виконання трудової діяльності нарівні з іншими громадянами внаслідок захворювання, травми (її наслідків) або вроджених вад.

55. Період (строк), протягом якого особа підлягає загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню та сплачуються внески (нею, роботодавцем) на страхування, якщо інше не передбачено законодавством, це:

- А) пенсійний стаж;
- Б) трудовий стаж;
- В) страховий стаж.

56. Малозабезпечена сім'я – це:

- А) сім'я, яка з незалежних від неї причин має середньомісячний сукупний дохід нижчий, ніж сума, яка у 20-ть разів перевищує неоподаткований мінімум доходів громадян для кожного громадянина – члена сім'ї;
- Б) сім'я, яка з поважних або незалежних від неї причин має середньомісячний сукупний дохід нижчий, ніж прожитковий мінімум для сім'ї;
- В) сім'я, яка з поважних або незалежних від неї причин має середньомісячний сукупний дохід нижчий, ніж прожитковий мінімум для кожного громадянина - члена сім'ї.

57. Громадянин України, іноземець або особа без громадянства, яка перебуває на території України на законних підставах та має право на постійне проживання в Україні, яку змусили залишити або покинути своє місце проживання у результаті або з метою уникнення негативних наслідків збройного конфлікту, тимчасової окупації, повсюдних проявів насильства, порушень прав людини та надзвичайних ситуацій природного чи техногенного характеру, це:

- А) вимушено переміщена особа;
- Б) тимчасово переміщена особа;
- В) біженець;
- Г) апатрид.

58. Довідка про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи:

- А) діє безстроково;
- Б) діє шість місяців, після чого її треба оновити;
- В) діє 12 місяців, після чого необхідно отримати нову.

59. Безоплатне поховання з військовими почесностями здійснюється щодо померлих осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною:

- А) Героїв Радянського Союзу;
- б) осіб з інвалідністю внаслідок війни;
- в) повних кавалерів ордена Трудової Слави;
- г) постраждалих учасників Революції Гідності.

60. Оберіть правильну відповідь, що відповідає твердженню: «Учасникам бойових дій пенсії або щомісячне довічне грошове утримання чи державна соціальна допомога, що виплачується замість пенсії:

- А) підвищуються в розмірі 25 процентів прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність;
- Б) підвищуються в розмірі 50 процентів прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність;
- В) підвищуються в розмірі 100 процентів прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ:

1. Поняття загальнообов'язкового державного соціального страхування.
2. Законодавство України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування та його завдання.
3. Право громадян на забезпечення за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням.
4. Види загальнообов'язкового державного соціального страхування.
5. Принципи загальнообов'язкового державного соціального страхування.
6. Суб'єкти та об'єкти загальнообов'язкового державного соціального страхування.
7. Особи, які підлягають загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню.
8. Страховий стаж згідно чинного законодавства.
9. Нагляд у сфері загальнообов'язкового державного соціального страхування.
10. Єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та визначення його розміру.
11. Особи, які підлягають страхуванню у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.
12. Право громадян на матеріальне забезпечення та соціальні послуги за страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.
13. Види матеріального забезпечення та соціальних послуг за страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.
14. Обчислення страхового стажу.
15. Умови надання допомоги по тимчасовій непрацездатності та тривалість її виплати.
16. Підстави для відмови в наданні допомоги по тимчасовій непрацездатності.
17. Розмір допомоги по тимчасовій непрацездатності.
18. Умови надання і тривалість виплати допомоги по вагітності та пологах.
19. Розмір допомоги по вагітності та пологах.
20. Право на допомогу на поховання.
21. Документи, необхідні для призначення матеріального забезпечення за страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.
22. Особи, які підлягають страхуванню від нещасного випадку.
23. Визначення ступеня втрати працездатності потерпілим.
24. Тимчасове переведення потерпілого на легшу, нижчеоплачувану роботу.
25. Страхові виплати потерпілому під час його професійної реабілітації.
26. Право на страхові виплати в разі смерті потерпілого.
27. Щомісячні страхові виплати та інші витрати на відшкодування шкоди.
28. Документи для розгляду справ про страхові виплати.
29. Припинення страхових виплат і надання соціальних послуг.
30. Профілактика нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань.
31. Структура системи пенсійного забезпечення в Україні.
32. Суб'єкти системи пенсійного забезпечення в Україні.
33. Законодавство про пенсійне забезпечення в Україні.
34. Принципи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування.
35. Право громадян України на отримання пенсійних виплат та соціальних послуг.
36. Види пенсійних виплат і соціальних послуг.
37. Право вибору пенсійних виплат.
38. Особи, які підлягають загальнообов'язковому державному пенсійному страхуванню.
39. Добровільна участь у системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування.
40. Припинення участі в системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування.
41. Страхувальники в системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування.

42. Умови призначення пенсії за віком.
43. Мінімальний розмір пенсії за віком.
44. Умови призначення пенсії по інвалідності.
45. Групи інвалідності згідно чинного законодавства.
46. Страховий стаж, необхідний для призначення пенсії по інвалідності.
47. Розмір пенсії по інвалідності.
48. Період, на який призначається пенсія по інвалідності.
49. Строк виплати пенсії по інвалідності в разі зміни групи інвалідності або відновлення працездатності.
50. Умови призначення пенсії у зв'язку з втратою годувальника.
51. Розмір пенсії у зв'язку з втратою годувальника.
52. Період, на який призначається пенсія у зв'язку з втратою годувальника. Зміна розміру пенсії.
53. Виплати (доходи), що враховуються в заробітну плату (дохід) застрахованої особи для обчислення пенсії.
54. Індксація та перерахунок пенсій.
55. Порядок звернення за призначенням (перерахунком) пенсії.
56. Строки призначення (перерахунку) та виплати пенсії.
57. Виплата пенсії. Виплата пенсії особам, які перебувають на повному державному утриманні.
58. Припинення та поновлення виплати пенсії.
59. Поняття і сутність накопичувальної системи пенсійного страхування.
60. Суб'єкти накопичувальної системи пенсійного страхування.
61. Джерела формування накопичувальної системи пенсійного страхування та використання її коштів.
62. Види пенсійних виплат за рахунок коштів накопичувальної системи пенсійного страхування.
63. Порядок укладення та оплати договору страхування довічної пенсії.
64. Умови та порядок отримання одноразової виплати.
65. Види довічних пенсій.
66. Пенсія за віком на пільгових умовах та за вислугу років для окремих категорій працівників.
67. Особи, які мають право на призначення дострокової пенсії за віком.
68. Відповідальність страхувальників, банків, організацій, що здійснюють виплату і доставку пенсій, та їх посадових осіб.
69. Відповідальність Пенсійного фонду, його органів та посадових осіб за порушення у сфері загальнообов'язкового державного пенсійного страхування.
70. Юридична відповідальність організації і установ, що здійснюють виплату і доставку пенсій.
71. Відповідальність страхової організації.
72. Гарантії прав і законних інтересів застрахованих осіб.
73. Принципи страхування на випадок безробіття.
74. Законодавство про страхування на випадок безробіття.
75. Особи, які підлягають страхуванню на випадок безробіття.
76. Право на матеріальне забезпечення на випадок безробіття та соціальні послуги.
77. Види забезпечення та соціальні послуги.
78. Обчислення страхового стажу.
79. Умови та тривалість виплати допомоги по безробіттю.
80. Розмір допомоги по безробіттю.
81. Припинення, відкладення виплат матеріального забезпечення на випадок безробіття та скорочення їх тривалості.
82. Права, обов'язки та відповідальність у сфері державного соціального страхування

на випадок безробіття.

83. Поняття та загальна характеристика соціальних допомог.
84. Класифікація соціальних допомог.
85. Правовідносини з приводу забезпечення соціальними допомогами.
86. Принципи права соціальної допомоги.
87. Прожитковий мінімум як базовий державний соціальний стандарт для визначення права на призначення соціальної допомоги та її розміру.
88. Методика обчислення сукупного доходу сім'ї.
89. Загальна характеристика державних соціальних допомог сім'ям з дітьми.
90. Порядок призначення і виплати державної допомоги сім'ям з дітьми.
91. Допомога у зв'язку з вагітністю та пологами.
92. Допомога при народженні дитини. Пакунок малюка.
93. Допомога при усиновленні дитини. Допомога на дітей, яким встановлено опіку чи піклування. 6. Допомога на дітей одиноким матерям.
94. Документи для призначення державної допомоги сім'ям з дітьми: порядок подання і строки розгляду.
95. Соціальні виплати дітям-сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування.
96. Державна соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям.
97. Правове регулювання медичної допомоги.
98. Основи законодавства України про охорону здоров'я.
99. Ознаки та види медичної допомоги. Екстрена медична допомога.
100. Основні завданнями системи екстреної медичної допомоги.
101. Оцінювання повсякденного функціонування особи.
102. Первинна медична допомога. Основні завдання НСЗУ згідно чинного законодавства.
102. Порядок надання вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги.
104. Третинна (високоспеціалізована) медична допомога та порядок надання.
105. Особливості організації медичного обслуговування за направленням.
106. Паліативна медична допомога.
107. Основні заходи, що становлять зміст паліативної допомоги.
108. Загальні засади медичної реабілітації.
109. Порядок забезпечення населення лікарськими засобами.
110. Порядок забезпечення населення медико-технічними засобами реабілітації.
111. Медичне страхування в Україні.
112. Сутність і співвідношення категорійних понять «соціальне обслуговування» та «соціальні послуги».
113. Поняття права соціального обслуговування, його предмет та система.
114. Правовідносини у сфері соціального обслуговування.
115. Система надання соціальних послуг.
116. Порядок надання соціальних послуг.
117. Фінансова основа соціальних послуг в Україні.
118. Основні завдання законодавства України з питань реабілітації осіб з інвалідністю.
119. Реалізація державної політики у сфері реабілітації осіб з інвалідністю.
120. Структура системи реабілітації осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю.
121. Типи реабілітаційних установ.
122. Організація реабілітаційного процесу.
123. Організація медичного обслуговування в реабілітаційних установах.
124. Організація психологічної підтримки в реабілітаційних установах.
125. Організація харчування в реабілітаційних установах.
126. Індивідуальна програма реабілітації особи з інвалідністю.
127. Засоби реабілітації осіб з інвалідністю.
128. Учасники реабілітаційного процесу: їх права та обов'язки.

129. Організація діяльності з надання соціальних послуг сім'ям, дітям та молоді.
130. Програми допомоги малозабезпеченим сім'ям.
131. Служба у справах дітей. Центр захисту прав дітей.
132. Усиновлення, встановлення опіки (піклування) і передача дітей до прийомної сім'ї.
133. Правові основи соціальної роботи щодо попередження насильства в сім'ї.
134. Соціальне обслуговування осіб, які опинилися в складних життєвих обставинах.
135. Загально-правові засади соціального захисту ветеранів та військовослужбовців.
136. Соціальні права військовослужбовців.
137. Особливості пенсійного забезпечення військовослужбовців, звільнених з військової служби (мобілізованих).
138. Види соціальної допомоги та пілгы військовослужбовців та членів їх сімей.
139. Пілгы на житлово-комунальні послуги.
140. Засади ветеранської політики в Україні.
141. Правове забезпечення реабілітації ветеранів.
142. Підтримка ветеранського бізнесу (соціальне підприємництво).
143. Центри підтримки ветеранів, ветеранські простори (хаби).
144. Соціальні послуги для військовополонених, цивільних заручників та членів їх сімей.
145. Соціальне обслуговування бездомних громадян і безпритульних.
146. Соціальні послуги, що надаються особам, які відбувають чи відбули покарання у вигляді обмеження волі або позбавлення волі.
147. Соціальна реабілітація осіб, які постраждали від терористичного акту.
148. Правові засади надання соціальних послуг біженцям та особам, які потребують додаткового або тимчасового захисту.
149. Статус внутрішньо-переміщеної особи.
150. Державна допомога ВПО згідно чинного законодавства.
151. Правова регламентація ритуального обслуговування населення.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ

Система оцінювання знань здобувача освіти з виконання самостійної роботи здійснюється шляхом проведення кредитно-модульних контрольних заходів, які включають:

Форма контролю	Форма представлення	Об'єкти контролю	Результат
Оцінювання результатів виконання самостійної роботи	письмова та/або електронній формі відповідно до рекомендованих вказівок та пропонованого варіанту	Пізнавальна діяльність, їх творчість, аналітичність, критичність і самостійність; формування навичок первинної обробки інформації, роботи із документами; уміння узагальнювати та інтегрувати отриману інформацію; робота із першоджерелами; рівень оволодіння навичками самостійної роботи тощо	Оцінка за 100-бальною шкалою згідно з критеріями виконання теоретичного або практичного завдання

КРИТЕРІЇ, ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Видами оцінювання навчальних досягнень здобувача освіти є поточний та підсумковий контроль. 100 балів може отримати здобувач освіти за виконання конкретних завдань за кожним із видів контролю.

Перед початком вивчення навчальної дисципліни здобувача освіти повинні ознайомити із тривалістю вивчення навчального матеріалу (кількість занять); кількістю й тематикою обов'язкових робіт, термінами їх проведення; умовами оцінювання.

Поточний контроль – оцінювання роботи здобувача освіти під час проведення аудиторних занять, тематичних робіт, самостійної роботи (оцінюється в балах, максимальний – 100 балів).

Об'єкт поточного контролю – процес встановлення рівня досягнень програмних результатів в оволодінні змістом предмету, вміннями та навичками.

Поточне оцінювання здійснюється у процесі вивчення тем навчальної дисципліни. Його основними завданнями є: встановлення й оцінювання рівнів розуміння і первинного засвоєння окремих елементів змісту теми, встановлення зв'язків між ними та засвоєним змістом попередніх тем, закріплення знань, умінь і навичок.

Критерії оцінки теоретичних завдань:

90–100 балів отримує здобувач освіти, який повно та ґрунтовно розкриває теоретичне питання; вільно висловлює власні думки і відчуття; визначає програму особистої пізнавальної діяльності; самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особисту позицію щодо них; переконливо аргументує відповіді на додаткові питання;

85–89 балів отримує здобувач освіти, який розкриє теоретичне питання з неточностями; припускається окремих незначних помилок, але самостійно виправляє їх; оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; обґрунтовує та аргументує свою думку;

75–84 балів отримує здобувач освіти, який відтворює значну частину теоретичного матеріалу; виявляє знання і розуміння основних положень; припускається помилок, серед яких є суттєві, виправляє їх з допомогою викладача; неповно обґрунтовує власну думку;

65–74 балів отримує здобувач освіти, який правильно визначає сутність питання, але недостатньо або поверхнево розкриває більшість його окремих положень і допускає при цьому помилки, які частково впливають на загальне розуміння проблеми;

60–64 балів отримує здобувач освіти, який володіє теоретичним матеріалом на рівні фрагментів, що становлять незначну його частину; частково та поверхнево розкриває лише

окремі положення питання; допускає значних суттєвих помилок, котрі значно вплинули на загальне розуміння проблеми;

35–59 балів отримує здобувач освіти, який володіє теоретичним матеріалом на елементарному рівні засвоєння, викладає його уривчастими реченнями; не дає відповіді на додаткові питання (навіть з допомогою викладача);

0–34 балів отримує здобувач освіти, який володіє теоретичним матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів або взагалі не дає відповіді на питання.

Критерії оцінки практичних завдань:

90–100 балів отримує здобувач освіти, який застосовує системні знання практичного матеріалу, передбачені навчальною програмою;

85–89 балів отримує здобувач освіти, який застосовує узагальнені знання практичного матеріалу, передбачені навчальною програмою;

75–84 балів отримує здобувач освіти, який виконує практичні завдання в цілому правильно, але з незначними неточностями;

65–74 балів отримує здобувач освіти, який припускається помилок через недостатнє розуміння програмного матеріалу;

60–64 балів отримує здобувач освіти, який припускається значних помилок; виконання завдань викликає значні труднощі; потребує допомоги викладача;

35–59 балів отримує здобувач освіти, який має фрагментарні знання щодо виконання практичного завдання.

0–34 балів отримує здобувач освіти, який не може виконати практичні завдання.

Критерії оцінки тестових завдань:

90–100 балів отримує здобувач освіти, який вирішив більше, чим 90% із запропонованого набору тестових завдань;

85–89 балів отримує здобувач освіти, який вирішив 85-89% із запропонованого набору тестових завдань різного рівня складності;

75–84 балів отримує здобувач освіти, який вирішив 75-84% із запропонованого набору тестових завдань різного рівня складності;

65–74 балів отримує здобувач освіти, який вирішив 65-74% із запропонованого набору тестових завдань різного рівня складності;

60–64 балів отримує здобувач освіти, який вирішив 60-64% із запропонованого набору тестових завдань різного рівня складності;

35–59 балів отримує здобувач освіти, який вирішив 35-59% із запропонованого набору тестових завдань різного рівня складності;

0–34 балів отримує здобувач освіти, який вирішив менше, аніж 34% із запропонованого набору тестових завдань різного рівня складності.

Модульний контроль – це оцінювання засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу, винесеного на цей контрольний захід (оцінюється в балах, максимальний – 100 балів). Об'єкт модульного контролю – тестові завдання різного рівня складності.

Семестровий контроль проводиться у формі екзамену у терміни, передбачені графіком освітнього процесу, і оцінюється за 100-бальною шкалою.

Критерії підсумкового оцінювання:

90–100 балів отримує здобувач освіти, який вільно володіє програмним обсягом матеріалу, виявляє і демонструє особисті творчі здібності, вміє самостійно здобувати нові знання, демонструє ґрунтовні знання, вміння та практичні навички; без допомоги вміє викладача знаходити та опрацювати необхідну інформацію, використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, вміє використовувати методи наукового обґрунтування власних рішень, самостійно розкриває власні обдарування й нахили.

85–89 балів отримує здобувач освіти, який вільно володіє програмним обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує завдання (вправи і задачі

тощо) у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна, вміє обґрунтувати на аргументувати свою думку.

75–84 балів отримує здобувач освіти, який вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому, самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати окремі аргументи для підтвердження думок.

65–74 балів отримує здобувач освіти, який відтворює значну частину теоретичного матеріалу, демонструє знання і розуміння основних положень з допомогою викладача може поверхнево відтворювати і аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.

60–64 балів отримує здобувач освіти, який володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні або володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

35–59 балів отримує здобувач освіти, який володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

0–34 балів отримує здобувач освіти, який володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.

Шкала оцінювання:

За шкалою ЛНТУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	Відмінно	A (відмінно)
85–89	Добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Право соціального забезпечення в Україні» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль (4 семестр)

	Поточний контроль	Модульний контроль		Заліковий модуль 4 (оцінка за КПЗ)	Підсумковий контроль	Підсумкова оцінка
	Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3		залік	
Вагові коефіцієнти	40%	25%	25%	10%	-	100%
Максимальна кількість балів (за 100-бальною шкалою)	100	100	100	100	-	100

Модуль (5 семестр)

	Поточний контроль	Модульний контроль		Підсумковий контроль	Підсумкова оцінка
	Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Екзамен	
Вагові коефіцієнти	40%	30%	30%	-	100%
Максимальна кількість балів (за 100-бальною шкалою)	100	100	100	-	100

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні джерела

Законодавчі акти України:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2342-15>
2. Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 14.01.1998 № 16/98-ВР. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2342-15>
3. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту : Закон України від 08.07.2011 р. № 3671-VI URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2342-15>
4. Про прожитковий мінімум: Закон України від 15.07. 1999 року №966-XIV: URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2342-15>
5. Про державні соціальні стандарти і державні соціальні гарантії: закон України від 05.10 2000 №2017-III : URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2342-15>
6. Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю: Закон України від 18.05.2004 № 1727-IV URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2342-15>
7. Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю: Закон України від 16.11.2000 № 2109-III URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2342-15>
8. Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям: Закон України від 01.06.2000 № 1768-III URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2342-15>
9. Про державну допомогу сім'ям з дітьми: Закон України від 21.11.1992 № 2811-XII URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2342-15>
10. Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування: Закон України від 13.01.2005 № 2342-IV: URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2342-15>
11. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон від 23.09.1999 № 1105- XIV URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2342-15>
12. Про зайнятість населення: Закон України від 05.07.2012 № 5067-VI. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2342-15>
13. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття: Закон України від 02.03.2000 № 1533-III. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2342-15>
14. Про основи соціального захисту бездомних осіб і безпритульних дітей : Закон України від 02.06.2005 р. № 2623-IV URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2342-15>
15. Про поховання та похоронну справу : Закон України від 10.07.2003 р. № 1102-IV URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2342-15>
16. Про психіатричну допомогу: Закон України від 22.02.2000 № 1489- III URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2342-15>
17. Про протидію поширення хвороб, зумовлених вірусом імунодефіциту людини (ВІЛ), та правовий і соціальний захист людей, які живуть з ВІЛ: Закон України від 12.12.1991 № 1972-XII URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2342-15>
18. Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи: Закон України від 28.02.1991 № 796-XII URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2342-15>
19. Про соціальні послуги: Закон України від 19.06. 2003 року № 2229-VII. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2342-15>

20. Про протидію торгівлі людьми: Закон України від 20.09.2011 р. № 3739-VI URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2342-15>

21. Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю: Закон України від 21.06.2001 р. № 2558-III URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2342-15>

22. Про соціальну адаптацію осіб, які відбувають чи відбули покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк: Закон України від 17.03.2011 р. № 3160-VI URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2342-15>

Навчальна література:

21. Боднарук М.І., Орловський О.Я., Бурка А.В. Право соціального захисту: навч.-метод. посібник / М.І. Боднарук, О.Я. Орловський, А.В. Бурка. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 184с.

22. Боднарук М. І. Право соціального страхування: навч.-метод. посіб. / М.І. Боднарук, А. В. Бурка; Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці: ЧНУ ім. Ю. Федьковича: Рута, 2025. 139 с.

23. Бутинська Р.Я. Проблеми трудового права та соціального захисту: навчальний посібник / Р.Я. Бутинська. Львів: 2023. 288 с.

24. Медичне право : підручник / за заг. ред. : С. Б. Булеци, М. В. Менджул ; рец. : С. Д. Гринько, Я. В. Лазур, В. В. Надьон. – Ужгород : ТОВ «РІК-У», 2021. – 720 с.

25. Право соціального забезпечення : навчальні посібники / Г.І. Чанишева, І. В. Лагутіна, К.В. Бориченко, В.С. Тарасенко, Є. В. Краснов, О.С. Шукін, А. О. Гудзь, О. В. Корнілова; за заг. ред. Г. І. Чанишевої. Одеса, 2022. 266 с. URL: <https://doi.org/10.32837/11300.16223>

26. Право соціального захисту: навч.-метод. посібник. / М.І. Боднарук, О.Я. Орловський, А.В. Бурка. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 184 с.

27. Право соціального захисту : навч. посіб. для здобувачів першого (бакалавр.) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право», спец. 081 «Право» [Електронне видання] / Г.І. Чанишева, І.В. Лагутіна, К. В. Бориченко [та ін.]; за заг. ред. Г. І. Чанишевої ; НУ «Одес. юрид. академія». Одеса : Фенікс, 2024. 202 с. URL: <https://doi.org/10.32837/11300.27519>

28. Соціальне забезпечення в Україні: навч. посібник / кол. авторів; за ред. А.Я. Кузнецової, З. Е. Скринник, Л. К. Семів. Львів: Університет банківської справи, 2021. 547 с.

29. Соціальне забезпечення в Україні: навчальний посібник / В.П. Мельник, З.Е. Скринник, І.В. Жеребило, З.М. Комаринська, Н.Ю. Олійник, Л.К. Семів, О.Р. Сватюк; за наук. ред. В.П. Мельника, З. Е. Скринник. Видання друге, доповнене і перероблене. – Електронне видання. – Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2024. 612 с.

30. Чеховська І. В. Медичне право України: навчальн. посіб. / І.В. Чеховська.: Університет ДФС України, 2020. 480 с.

Допоміжні джерела:

31. Боднарчук О.Г. Теоретична сутність понять «соціальний захист» та «соціальне забезпечення»: окремі дискусійні питання // Юридичний науковий електронний журнал, № 4/2020. URL: http://www.lsej.org.ua/4_2020/24.pdf

32. Ганич О.А. Забезпечення права на освіту під час воєнного стану в Україні / О.А. Ганич, О.В. Щербакова // Збірник матеріалів ІХ Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої тижню права «Публічне управління: про-ведення реформи в Україні» (Луцьк, 9 грудня 2022р.) – ДВНЗ «Донецький національний технічний університет» [редкол.: С.В. Подкопа-єв та ін.]; Луцьк, 2022. С. 86-92. URL: <https://donntu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/02/zbirnyk-09-hrudnya-2022-1.pdf>

33. Ганич О.А. Реформування системи соціального забезпечення України в умовах євроінтеграційних процесів / О.А. Ганич, Т.В. Шинкарук // Публічне управління: проведення реформи в Україні. Матеріали XI Всеукраїнської науково-

практичної конференції, присвяченої тижню права, 10 грудня 2025. Збірник тез доповідей. Дрогобич: ДВНЗ «ДонНТУ», 2025. С. 34-39. URL: <https://repository.lntu.edu.ua/handle/123456789/2668>

34. Данилюк О. І. Організація соціальних послуг в умовах війни / О.І. Данилюк, Л.А. Олексієнко, Р. П. Підлипна. Науковий погляд: економіка та управління. 2023. №1 (81). С. 150-155.

35. Загальна декларація прав людини : прийнята і проголошена резолюцією 217 А (III) Генеральної Асамблеї ООН від 10 грудня 1948 року. Офіц. вісн. України. 2008. № 93. Ст. 3103.

36. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок від 18 грудня 1979 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_207#Text

37. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (з протоколами) (Європейська конвенція з прав людини) від 4 листопада 1950 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text

38. Конвенція про права дитини від 20 листопада 1989 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021#Text

39. Міжнародна конвенція про ліквідацію всіх форм расової дискримінації від 21 грудня 1965 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_105#Text

40. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права: прийнятий резолюцією 2200 А (XXI) Генеральної Асамблеї ООН від 16 грудня 1966 року. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_043

41. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права від 16 грудня 1966 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042#Text

40. Павлюк Т. Середницька Л. Соціальні послуги та соціальна підтримка внутрішньо переміщеним особам в умовах війни. Економіка та суспільство. 2023. №50. URL: <https://www.economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2370/229>

43. Петросян К. Принципи права соціального забезпечення в контексті розвитку права соціального забезпечення як цілісної галузі // Центральнотуркменський вісник права та публічного управління. №3, 2023. С. 54-61.

44. Право соціального забезпечення в Україні [Текст]: методичні вказівки до виконання курсової роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої програми «Соціальне забезпечення» галузі знань 23 «Соціальна робота», спеціальності 232 «Соціальне забезпечення» денної та заочної форм навчання / уклад. О.А. Ганич, Луцьк: ЛНТУ, 2025 33 с. URL: <https://repository.lntu.edu.ua/handle/123456789/1097>

45. Пундор Ю.О. Про правовий і соціальний захист осіб, постраждалих від сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом // Державотворчі процеси в Україні: реалії сьогодення: Тези доповідей за матеріал. II Міжнародної наук.-практ. конф. (м. Луцьк, 30 квітня 2025 року) / відп. ред. В.В. Аніщук, С.Г. Зицик Луцьк: ІВВ ЛНТУ, 2025. С.66-71.

46. Черезова Т.О. Форми реалізації соціальних прав засудженими до позбавлення волі: деякі питання юридичної конструкції // Прикарпатський юридичний вісник. Випуск 4 (51), 2023. С. 37-45.

47. Сівков С.В. Актуальні питання державної політики щодо ветеранів війни // Наукові записки. Серія: Право. № 17, 2024. С. 246-251.

48. Щербюк Н.Ю. Міжнародні і національні аспекти генези права на достатній життєвий рівень в праві соціального забезпечення. Юридичний науковий електронний журнал. 2021. №8. С.160-162. URL: http://lsej.org.ua/8_2021/38.pdf

49. Щербюк Н.Ю. Міжнародна співпраця у сфері соціального забезпечення в умовах агресії росії проти України. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. №7. С. 201-205.

Інформаційні ресурси:

1. Електронний освітній портал Луцького НТУ URL: <http://mdl.lntu.edu.ua/>
2. Законодавство України. Сайт Верховної Ради України. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>
3. Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України. URL: <https://www.msp.gov.ua/>
4. Урядовий портал. Сайт Кабінету Міністрів України URL: <http://kmu.gov.ua>
5. Офіційний сайт Європейського Союзу. URL: <http://europa.eu/>
6. Офіційний сайт Європейського суду з прав людини. URL: <http://www.echr.coe.int/echr/>
7. Пенсійний фонд України. URL: <https://www.pfu.gov.ua/>

Право соціального забезпечення в Україні [Текст]: методичні вказівки до виконання самостійної роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня освітньо-професійної програми «Соціальне забезпечення» галузі знань 23 «Соціальна робота» спеціальності 232 «Соціальне забезпечення» денної та заочн. форм навчання / уклад. О.А. ГАНИЧ. Луцьк: Луцький НТУ, 2026. 57 с.

Комп'ютерний набір
Редактор

О.А. ГАНИЧ
О.А. ГАНИЧ

Підп. до друку «__»_____2026 р. Формат 60x84/16. Папір офс.
Гарн. Таймс. Ум. друк. арк. 3,53.
Тираж __ прим.

Інформаційно-видавничий відділ
Луцького національного технічного університету
43018, м. Луцьк, вул. Львівська, 75
Друк – ІВВ Луцького НТУ